Biblioteka
Ojców Kamedułów
w Bieniszewie

PALÆSTRA PIETATIS

Sanctè vivendi & moriendi,

APERTA ATHLETIS MARIANIS,

In Sodalitatibus Virginis Deiparæ,

Ad Collegia Societatis IESV,

Operâ

JOANNIS MORAWSKI,
ex eâdem Societate Sacerdotis.

EDITIO QUINTA
ANNO DEI-HOMINIS 1683.
Superiorum permissu.

CRACOVIÆ.

)(§+§)(§+§)(§+§)(

Nos verò ad maiorem vocati vitam, ad excellentius fastigium ascendimus, & in majoribus exercemur Palæstris.

S. CHRYSOSTOM. *Tom. 5.*

PROTESTATIO AUTHORIS.

Quæ narrantur in hoc libello de vitâ & virtutibus quorundam B. Virginis Sodalitii, & Miracula, Prophetias, Revelationes, aliaq; huiusmodi sapiunt: humana duntaxat authoritate, non autem Divinâ Catholicæ Romanæ Ecclesiæ, & Apostolicæ Sedis nituntur: atque ita fides sit penes Authores, iuxta Decretũ Urbani VIII. 9. Iunij. 1631.

Approbatio

IMPRIMATUR.

Posnaniæ &c. 20. Sept. 1676.

ALBERTUS DOBRZELEWSKI,
Officialis Posnanienſis
Generalis.

Bibl. Bien. B. II 30

)(§)(†)(✠)(†)(§)(

SYLLABVS CAPITUM.

Caput 1. Proponũtur quædam Principia practica, ſanctè vivẽdi. pag. 1.

Caput 2. Remedia ad fugienda & extirpanda vitia. 36.

Caput 3 Praxis exercitij matutini. 52.

Caput 4. Examen veſpertinum. 57.

Caput 5. Obſervanda circa quamcũque actionem, vt perfectè fiat. 61.

Caput 6. Orationes iaculatoriæ per diem vſurpandæ. 65.

Caput 7. Praxes viſitandi SS. Sacramentum. 76.

Caput 8. Modus audiẽdi Sacrum. 84.

Caput 9. Praxis recitandi coronam B. Virginis. 88.

Caput 10. Variæ Coronæ per hebdomadam dicendæ. 101.

)(§)(†)(‡)(†)(§)(

Caput 11. Observanda circa Confessionem 103.
Caput 12. Praxis sacræ Communionis. 113.
Caput 13. Actus virtutum Theologicarum & moralium. 128.
Caput 14. Praxis laudandi DEUM. 129.
Caput 15. De modo colendi Christū, & festa eius celebrandi. 131.
Caput 16. Breves meditationes de Passione Christi. 155.
Caput 17. Modi colendi B. Virginē, præsertim in festis ipsius. 192.
Caput 18. Praxis colendi Sanctos Patronos. 214.
Caput 19. Modus sanctè moriendi. 219.
Caput 20. Exemplis quorundam illustrium sodalium. 233.

Concluditur ars, sanctè vivendi, & moriendi.

CAPVT I.

Proponuntur quædam Principia sanctè vivendi.

I.

Semel factum, Dictum, Cogitatum, æternum est.

EXplico. Athleta Mariane, feciſti aliquem amore DEI actum heroicum? Vidit illum DEUS, qui omnia videt; & quia immutabilis eſt, ſcripſit illum in memoria ſua immutabili, *Nunquam deinceps delendum:* ergo tu quoque in cœlo DEUM videndo, leges iſtum actum tuum heroicum tota æternitate in memoria DEI deſcriptum, atque de ipſo cum DEO

Tuo, & Sanctis omnibus tota æternitate gaudebis. Peccasti? Vidit DEUS hoc infelix tuum peccatum in tali momento, in tali loco commissum, illudque scripsit indelebiliter, ut ait Augustinus, *In Legibus æternis, & in mentibus Angelorum*, ac de illo tota æternitate displicentiam habebit. Ergo tu quoque, in cœlo quamvis beatus, hoc tuum peccatum, tota æternitate leges, scriptum in legibus æternis, atq; illud tota æternitate deteſtaberis: & sicut fieri non potest tota æternitate, ut quod semel fuit, non fuerit, ità tota æternitate fieri non potest, ut, quod semel cogitasti, dixisti, fecisti, a te cogitatum, dictum, factum, non fuerit. Adhucné igitur nullius momẽti

ti putabis momentum tuæ actionis sive bonæ sive malæ, quod immenso æternitatis pondere appretiandum est? Adhuc in verbis tuis, cogitationibus, & operibus, non vereberis censuram legum æternarum? Non contendes totus, per tuas omnes & singulas cogitationes, verba & facta, vt in memoria æterna sis iustus?

II.

Præstat millies mori quàm semel peccare.

Ità verissimè sensit noster Polonus Angelus, Sanctus Casimir', Vis enim scire quid sit peccatum mortale? Est inprimis cum recta ratione difformitas tam deformis vt pro nullo bono consequendo, etiam pro mille mundis lucran-

dis, prudenter eligi possit: tam probrosa Creaturæ rationali, vt meritò dixerit Sanctus Anselm⁹, malle se ire ad infernum cum innocentia, quàm ad cœlum cum peccato mortali. Est illa infelix conversio, quâ homo, ex amico DEI, fit inimicus; ex filio DEI, filius Diaboli; ex herede Regni Cœlorum, inferni mancipium. Est Rebellio creaturæ contra supremum Principem, & cum hoste ipsius Diabolo coniuratio. est contemptus voluntatis Diuinæ, infinito honore & amore digniſſimæ, propter bonum nostrum prohibentis aliquid, & istum contemptum suum videntis. Est, ut ait Apostolus, Conculcatio filij DEI, obstruentis nobis suâ gratiâ viã ad peccatũ. Est præ-

prælatio non Barabbæ, sed Diaboli eiusque voluntatis, supra Christum eiusque præceptum. Est sanguinis Christi ad instar rei immundæ reputatio, quâ peccans proijcit animam tinctam sanguine Christi in cœnum peccati. Est in voto DEICIDIUM, quo, vt ait Sanctus Bernardus, homo peccãdo vult interimere aut sapientiã DEI; volendo ne suum peccatum videat; aut iustitiam, volendo ne puniat; aut Omnipotentiam, volendo ne possit punire, adeoq; vult interimere DEUM, qui sine Sapientia, Iustitia, Omnipotentia, viverenon potest. ô scelus horrendum! Præterea peccatum mortale est illa fœditas, cuius una guttula, id est una cogitatio superba, nobilissimam & pul-

cherrimam creaturam Angelicã, tam turpem, tamq́; deteſtabilem fecit; qualis eſt Diabolus. Eſt illa animæ macula, quæ per viam ſatisfactionis, nullo lacrymarum oceano tota æternitate, ex oculis pœnitentibus profluentium, nullo ſanguine Martyrum, quamvis numero infinitorum, deleri poteſt, nisi ſanguine filij DEI. Eſt tam inviſa Divinis oculis turpitudo, ut illa infinita bonitas nihil eorum odio habens, quæ fecit, tamen ad iniquitatem cum maiori horrore reſpiciat, quàm ad Canem fœtidum, & vermibus ſcatentem; vſq́; adeò, vt (quod conſiderat Bloſius) ſi in puriſſimam Matre filij DEI, quam ſupra omnem aliam puram creaturam diligit, vel unam peccati mortalis

lis deprehenderet labem, illicò illam cœlo deturbaret, ac in præcipitium inferni detruderet. Deniq; est illa animæ labes, quam æternæ inferorū flāmæ (Ah quám atroces!) nunquam tot millionibus annorum excoquere poterūt; quæ tantam DEO displicentiam movet, ut nullam in suis suavissimis visceribus compassionem habeat, videndo creaturam suam perpetuis incendijs sinè fine torqueri, cùm nos unum canem in igne ardentem, ne quidem per vnum quadrantem sinè sensu doloris aspicere possimus. Tanta est malitia peccati mortalis, vt, si ità loqui fas est, omnem quodammodo tollat compassionem ex dulcissimo DEI corde. Quæ cùm ità sint, quomodo tantum

malum, vel per vnũ diẽ in anima tua sustines? Cùm peius sit vnum peccatum mortale habere in anima, quàm omnes inferni Dæmones in corpore, vt docet Chrysostomus hom. 30. ad popul. & Basilius hom. 13. ad Baptis. & ideo Peccans à DEO Patre cõram Sancta Catharina Senensi appellatur, Dæmon incarnatus. Qua audacia hac nocte in peccato mortali quiescere præsumis, quâ fortè dæmones repetent à te animam tuam? Cur tam facile? Tam frequenter peccas? & quidem non in absentia, sed in facie DEI, omnia videntis; DEI, qui tibi nihil mali fecit, sed potiùs te tot bonis cumulavit; DEI, in quo sunt infinita motiva amoris, qui te, dum peccas, in eodem instanti

præ-

præcipitare in infernum potest. Et peccas abutendo eius concursu, aliisq; eius beneficijs contra ipsum; peccas non vt placeas alteri DEO, sed vt placeas Diabolo; peccas non vt acquiras aliquod Regnum temporale, sed vt amittas æternum. si bellua, si Ethnicus, si Diabolus esses, fortè aliquam excusationem posses prætendere, nunc verò cùm credas filium DEI pro te mortuum esse, ne illum offendas, cùm te DEUS tot minis à peccato deterreat, tot beneficijs ad se alliciat, ah quid ei iudicanti respondebis? Heu miserere animæ tuæ! Quid enim in te peccavit anima tua? Egestatem fugis, quæ te divitijs privat, & non fugis peccatum, quod te privat gratiâ DEI, virtutibus

infusis, omnibus meritis per tot annos congregatis; ità, vt si infinitos gradus gratiæ haberes, si merita numero infinita, omnib⁹ te in uno instanti privaret? Horres mortem, quæ te privat vitâ temporali ærumnosâ, & non horres peccatum, quod te privat iure ad vitam felicem interminabilem? Demum febriculæ ardores, vno die pati non potes; nec digitum igni admotum per aliquot momenta sustines; & toties peccando resolvis te ad habitandum in ardoribus sempiternis, in igne devorante? Et quid si hoc peccatum quod committere vis, erit ultimum complementum mensuræ, quam tuis peccatis designavit Divina providētia? Quid si post hoc peccatum te proijciet

in

in æternum à facie ſua DEUS, nec tibi gratiam efficacem ad pœnitentiam largietur?

III.

Nihil eſt certius morte, nihil incertius horâ mortis.

IMmobile ſtatutum eſt, omnib⁹ hominibus ſemel mori. Quotquot fuerunt ante te homines, & quotquot te ſequentur, aut mortui ſunt, aut moriẽtur: tu quoq́; migrabis hinc omnino, nec sẽper nec diu manebis hîc, nec uſquam, ſupra terrã; ſed vel infra terram, vel in cœlo, brevi manendum tibi eſt, & ſemper manendũ. Quid curas unius diei hoſpitium? quid amicos non nisi hodiernos? nec ultra craſtinos? hodie ſunt, cras tecum non erunt. Nec tibi per

longum iter æternitatis comites erunt. Brevi te deseret ista formæ venustas, deserent divitiæ, voluptates, honores, deseret mũdus. Sola te virtus sequetur: *Solus* IESUS *omnibus recedentibus non recedet.* Cætera omnia fucum nobis faciunt, dum vivimus, viventibus pretiosa, vilia morientibus. Heu quantam illorum vanitatẽ Cereus lustralis ad vesperã mortis deteget! Sed serum erit tunc aperire oculos, cùm in morte claudentur. Quod tunc te egisse optabis, nunc age. Punctum quod vivis, fortè ultimum est, &, vt ait Tertullianus, *Christiano crastinum non est.* vis mortem Sanctorum pretiosam, vive vitam Sanctorum pretiosam? fuge vitam peccatorum. *Et quia ne-*

scis

scis, ubi & quando te mors exspectet, tu illam semper & ubiq; exspecta.

IV.

Momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat. S. Gregorius.

O Voces horrendas, *Æternum, Nunquam, semper!* Ah semper, quod finietur nunquam! Ah nunquam, quod durabit semper! Ah æternum, quod nunquam finietur, quod semper durabit! Vis nosse quid sit Æternitas? Est Circulus, cuius initium semper est, medium & finis nunquam. Est rota, quæ semper volvitur, quiescit nunquam. Est orbis, qui vbi desinit, incipit, & incipiendo nunquam desinit. Deme æternitati mille annos, deme mille millia annorum, deme tot seculorum.

milliones, quot stellas numerat cœlum, quot atomos aër, quot guttas oceanus, nec unicum momentum æternitati detraxisti; tã enim manebit infinita, quàm antè fuit, manebitq́; tam diu, quàm diu DEUS perseverabit esse DEUS. Hæc ergo æternitas infelix, tam animi quàm corporis cruciatibus plena vnius momentaneæ delectationis pœna est. O DEUS ergoné unius diei febricula molesta nobis est? si tibi eodem in molli lecto, inter morsum pulicũ per vnam noctem decumbere, durum est; digitum ardenti candelæ admotum vnicâ horâ tenere, intolerabile: Ah quid, semper & æternum à visione DEI exulare, igne atrociss imo vri, die noctuq́; mediam inter caliginem, fumum

ac sulfur versari, excruciari modis omnibus, sinè ullo solatii levamento, inter eiulatus lamentabiles, ac rugitus damnatorum, in contubernio Dæmonum vivere, desperatione rumpi & rabie nunquam lenienda, sicqué vivere æternùm moriendo, & mori æternùm vivendo? ô semper! ô nũquam! ô æternitas! Vtinam frequentiùs menti nostræ occurreres, quàm nobis amaras redderes mundi omnes voluptates!

V.

Quid prodest homini, si vniversum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur? Matth: 16.

TAnti æstimat animam nostrã, omnia ponderans in mensura & pondere æquissimo DEI Sapientia

entia Incarnata, vt ipsius iudicio totum lucrum, quod ex orbe vniuerso colligi potest, nullius momenti præ anima nostra sit, & prorsus nihil sit. Iniquus emptor Diabolus est, qui pro anima, Regna omnia mundi offerens dicit: *Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me.* Maiori illam pretio emit Sapientissimus negotiator Christus, quia infinito Thesauro sui sanguinis ac meritorum redemit, vsque ad extremam paupertatē, vsque ad sui exinanitionem, amore animæ nostræ redactus. Egone igitur tam stultus mercator sim, qui animam meam non pro Regnis omnibus mundi, sed pro momentanea voluptate, pro evanido honoris fumo, Diabolo æternùm vendam! Heu quantum da-

damnum animæ vnicæ, animæ æternæ detrimentum! *Si una manu privatus fuero, alterâ uti potero; si vno pede mutilatus fuero, alter manebit residuus; si aurem dextram amisero, supererit sinistra; si vnus oculus deficiet, alter erit solatio: At animam habeo duntaxat vnicam & æternam, quam si semel amisero, iam nulla est reliqua. Vna est, quæ pro centenis mihi esse debet & millenis, hanc si perdo, perdidi æternùm; si lucror, pariter æternùm lucratus sum; hanc vbi salvam fecero, iam quod metuam non habeo æternùm: vbi semel perdidi, neq; quod sperem superest æternùm, quia anima unica est, æterna est.*

§+§

VI.

VI.

Bonum gratiæ vnius, est maius, bono totius naturæ vniversi. S. Tho: 1. 2. q. 113, art. 9. ad 2.

AVrum tibi placet, gemmas quæris, & colligis ò homo? quid si hoc momento mundum aureum & gemmeum, quid si mille & plus quàm mille mundos aureos & gemmeos tibi statuam facilè comparandos? En vnicus Sanctificantis gratiæ gradus, Bonum totius naturæ vniversi, adeoque mille mundos aureos & gẽmeos pretio superat. Et quidni superet? qui infinito pretio meritorum Christi emptus est; quo Regnum Cœlorum & immensa æternitatis beatæ gloria condignè emitur. Quæris iam, quo

pretio

pretiò hanc gemmam sic pretiosã emas? Sacramentorum pœnitentiæ, & Eucharistiæ frequens ac dignus usus, charitatis opera, vnica sancta cogitatio, vnicus bonæ voluntatis actus, pretia sunt, quibus gemma hæc inæstimabilis comparatur. O quot Thesauros plusquam aureos plusquam gemmeos colligeres vel per vnum diem; si talibus actibus, cogitationibus, operibus totum diem impenderes? Quot tibi pereunt tam pretiosa lucra, cùm sinè bonis actibus pereunt dies? Ergo hîc te decet maximè avarum esse, vnicã æstima & cura DEI gratiam, & non vnicam: vnicam, quia præ omnibus alijs bonis creatis quærendam; non vnicam, quia per plurimos gradus continuò augẽ-

dam

dam vt dicere possis ignito Sancti IGNATII corde: *Amorem tuum Domine cum Gratia tua mihi dones, & Dives sum satis, nec vltrà quidquam posco.*

VII.

Servire DEO, regnare est.

NOn est tam abiecta servitus DEI, quàm exteriùs apparet. Omnes servi DEI Reges sunt, quia sibi suisque passionibus dominantur, Reges sunt, quia intra illos est Regnum DEI, illa scilicet pax conscientiæ, illud gaudium Spiritûs Sancti ineffabile. Reges sunt, quia iuxta Christi promissionem, ipsorum est Regnum cœlorum. Reges sunt, quia simul amici & filij Regis Regum. O beatam servitutem cũctis

ctis Regum solijs altiorem! Sensêre hoc magni Imperatores, Reges & Principes, qui, vt DEO perfectiùs servirent, sceptra, purpuras, & diademata cum vita Religiosa commutârunt. Tales fuerunt, vt refert Hieronymus Plat[a] de bono statûs Relig. lib. 2. c. 26. Imperatores in Oriente, Anastasius, Theodosius, Michàél uterque In Occidẽte Lotharius & Hugo; tales è Regibus in Italia Rachisius & Pipinus; in Hispania Vermundus, Ramirus; in Anglia Sigebertus, Elteredus, Henredus; in Germania Carolomannus & alij. Regum ac Imperatorum filios, Duces ac principes inferiores, quis numeret? Sufficiat referre dictum B. Aloysij, qui spreto Castillionis Marchionatu Socie-

cietatem JESU è consilio DEI Matris ingressus, tanti fecit abiectum esse in domo DEI, vt Generali Mutio Vitelleſco, (quod ipse postea in publica exhortatione retulit,) palam dixerit: *Si per vnum tantùm momentum in Societate* JESU *essẽ debuissem, & per inferni pœnas eò me pervenire oportuisset, elegissem illas Pater, vt in Societate essem.* At enim servitus DEI suis non caret laboribus ac molestiis? Ità est. Sed quænam mundi servitus illis caret? Quæ rosa sinè spinis, quæ sinè conchis gemma? Quot incommodis, quot laboribus fatigantur servi mundi, vt famam, vt honorem, vt gratiam Principis lucrentur? Et hoc ipsũ quàm fragile bonum est, quàm incertum! Ergo pro amicitia

DEI,

DEI, tam certa pro honoribus, pro divitiis tota æternitate mansuris, longè minora pati grave erit? Et verò quàm parũ est, quod à nobis in obsequijs suis exigit DEUS. Parum omnino comparatione tanti præmij, quantum est æternæ gloriæ pondus. Parũ ratione brevis temporis, quo laborandum & patiendum est. Parum comparatione eorum, quæ Sancti pro DEO tolerabant. Parum comparatione eorum, quæ pro nobis DEI Filius fecit & passus est. Parum ratione dignitatis DEI infinitæ. Parum comparatione suppliciorũ, quæ promeruimus. Parum deniq; quia omnes in obsequio molestias & labores, dulces facit suis solatiis, suo amore DEUS, vt ipse sit exal-

tans

tans iugũ ſupra cervices noſtras, dicatq; meritò: *Iugum meum ſuave eſt, & onus leve.*

VIII.

Sinè cauſa Chriſtianus ſum, ſi Chriſtum non ſequor. S. Bernardus.

NIhil aliud eſt vita Chriſtiani, quàm imitatiõ vitæ Chriſti. Aut Baptiſmi Character eradendus eſt, & fides in Chriſtum eiuranda; aut iuxta vitæ Chriſti Ideam vivendum eſt Chriſtiano. Quantus pudor eſt credere Chriſto dicenti, Beatos eſſe pauperes, Beatos qui lugent, & tamen divitias ſectari, quærere voluptates! Quàm probroſa contradictio, Adorare Chriſtum paupẽrem, contemptum, Crucifixum: & paupertatem Chriſti fugere,

dete-

detestari contemptum, Crucem horrere! Quanta indignitas, Dominum esse Pauperem, servū, divitem; Dominum omnia incommoda pati, servum delitijs abundare? Itanè vestis attactu Christi consecrata ac dignificata est? & paupertas nostra, dolor, ignominia, quæ Christus pariter assumpsit, ipsa Christi assumptione Christiano dignificata non erunt? At pudeat *Servum esse maiorem Domino suo:* pudeat *sub spinoso capite membrum esse delicatum.* Elige, quod vis Christiane: vel Christum errasse puta, qui sponte paupertatem, ignominiam, dolores assumpsit: vel te errare fatearis, qui opposita omnia ambis. At Christum DEI sapientiam, errare impossibile est; tu igitur infelix

erras, si divitias, si voluptates, si honores, cum salutis dispendio quæris.

IX.

Aut pati, aut mori.

EFfatum est Sanctæ Teresiæ verissimum & Divinæ Sepiētiæ arcanum. Ità est, quàm diù vivimus, tamdiù restat pati. Multa bona agere,, & multa mala pati, Christianorum est, ait Bernard⁹. Sepivit DEUS omnes semitas nostras spinis & crucibus: Si quis ab una declinare velit, incidit in aliam, ob ipsam fugam Crucis novæ noxæ debitam. Quid frustra Crucem fugis, quam vitare non potes? In cœlo nihil nisi bonum est: in inferno nihil, nisi malum: terra, quæ media est, vtrumque extremum participat. Quid Cru-

Crucem fugis, quàm Christus suo contactu dignificavit? Crux latronibus sit infame patibulum, tibi Christiane est Scala ad cœlum. Hac itur ad Astra: hac Christus, hac omnes cælites intrarunt in gloriam suam. Quàm pulchrũ cœlo spectaculum est, Christianum Christi confixum esse Cruci! Quantum gaudiũ, Christum socium habere dolorum! Quid dulcius calice Passionis? quem cor divinum suis implet placitis, velut placidissimis liquoribus, quem manus piissimi patris porrigit, quem os Christi præguſtavit. Bibe igitur tam præclarum calicem sitibundus, vt generosos, ac filio DEI dignos imbibas spiritus, & bibendo ingemina cum S. Tereſſia: *Aut pati*

aut mori. Quin potiùs dic cum S. Magdalena de Pazzis: *Pati, non mori.* Aut exclama cum Indiarum Apostolo XAVERIO: *Amplius Domine, amplius cruciari.* Nempe pati, est *Omne gaudium,* vt ait Iacobus Apostolus. Stare ad Crucem Christi cum MARIA, est illud *vnũ Necessarium; Maria optimam partẽ elegit,* vt aiebat Pater Vincentius Caraffa VII. Generalis Soc. JESU. *Pati amando, & amare patiendo, est compendium perfectionis,* vt dicebat idem. *Ire ad cœlum patiendo, est ire per Postam,* vt dicebat P. Balth. Alvarez Soc. JESU. *Dolores pro amore Christi tolerati, sunt mensura itineris sursum, quam oportet esse confertam & coagitatam,* vt dicebat P. Franciscus Piccolomineus VIII. Generalis Soc. JESU.

X.

X.

Omnis ponderatio non est digna continentis animæ. Eccl. 26.

QUàm pretiosa est castitas, Virtus Angelica! *Hæc incorruptionos mortales facit proximos* non modò Angelis, sed ipsi *etiam* DEO. Hanc tanti fecit Christus, vt Matrem non nisi Virginem elegerit, ipse Virgo: & Ioannem Apostolum propter Virginitatē, in suo pectore tanquam gemmā pretiosam reposuerit, eumque moriens loco sui in terris, Filium MARIÆ reliquerit. Hanc ità amavit Virgo Mater prima huius virtutis in terris fundatrix, vt Angelo Maternitatem DEIofferenti palam testata sit: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?*

Præmiũ porro Virginitatis quàm sublime! Supra montem Sion, id est in sublimi gloria perẽnare, sequi agnum quocunque ierit, cãtico ab alijs inimitabili, cor DEI, cor B. Virginis, tota æternitate exhilarare, speciali laureola in cœlo ornari, Virginitatis stipendium est. Quanti igitur hanc virtutem æstimare, quantum pro eius integritate dimicare debes, si Christo, si eius Matri placere desideras, Athleta Mariane? Linguam sibi præcidit, & cruentam in os fœminæ impudicæ exspuit Martyr Nicetas, vt castitatem defenderet: tu saltem lingvam cohibe, ne quæ toties Sangvine Christi in sacra communione cõsecratur, verbo aliquo impuro polluatur. Nobiles Christianæ Ama-

Amazones, aliæ oculos sibi eruerunt, aliæ se ipsas præcipitarunt é montibus, nè Virginitatem læderent: tu saltem oculos averte, nè videant vanitatem. Benedict⁹ pro conservanda castitate se nudum in vepribus cruentavit; Franciscus in nivibus volutatus est; Xaverius ad sanguinis è naribus profluvium, vni somnio impuro resistit, tu nondum duriùs carnẽ rebellem tractasti, *nondum ad sanguinẽ restitisti.* Ergo nunc statue, omni diligentia thesaurum tam pretiosum servare, quem si semel amiseris, nunquam tota æternitate recuperabis.

XI.

Quàm sordet mihi terra, dum cœlum aspicio.

VOx erat S. P. Nostri IGNATII ad cœlum aspiciētis. Et quid ni sordeat terra, tot plena peccatorum fœtoribus? Quid ni sordeat, quæ stabulum est pecorum? Patria nostra est cœlum. Jbi Patrem DEUM habemus: ibi *nos magnus charorum numerus exspectat.* Bona terrena, quibus hic pascimur, siliquæ sunt porcorum, quæ appetitum nostrum infiniti boni capacem non explent, sed contaminant. Ad maiora, ad altiora bona creati sumus: Ergo ad illa properemus. *Ad cœlum, Ad cœlum. Ibi nostra fixa sint corda, vbi vera sūt gaudia, quia pura, æterna.* Amemus

mus vitam, sed amemus æternã: Quæramus diuitias, sed semper mansuras: optemus voluptates, sed sinè felle, sinè absinthio perennes: Ambiamus honores, sed apud DEUM, nunquam perituros. O nos Vesanos, si stabulum amamus præ palatio, exilium præ patria, lutum præ auro. *Quanta phrenesis est, cogitare parum de magno, & cogitare multum de parvo: breui tempori curam longissimam, & longissimæ æternitati brevem curam impendere!* Quanta insania! *nolle perdere parum vt multum lucreris: nolle dare mortem pro vita, terrenum pro cœlo, tempus pro æternitate; nihil pro bonorum omnium aggregatione.*

XII.

DEVS mihi sufficit solus.

QUid appeto? Quid appetendo quæro, & satiari in appetendo nequeo? Bonum est quod appeto, Bonum quæro, sed nullum bonum creatum, quo satier invenio. Vbi es ô bonum meum sufficiens? quæro te intra divitias sæculi, sed non invenio: quid enim sunt illæ, nisi mera deliria, figura transiens & somniũ? quo *cùm dormierint viri divitiarum, nihil invenient in manibus suis.* Imò spinæ sunt, quæ sua solicidine pungunt animam & cruentant. At neque inter carnis delitias bonum sufficiẽs reperio: quantum enim *gaudium peccatoris? ad instar puncti est,* gutta mellis in oceão fellis & absin-

sinthij. Quid frustra & inter mundi honores, & inter favores mortalium exquiro bonum? quātæ indigentiæ latent sub larva honoris? quantæ fallaciæ favores Principum? valete bona non bona, boni indiga, non sinè malo bona, quia defectuosa & defectibilia,. Solus bonum meum est, qui purum bonum est, qui omne bonum est, qui fons omnium bonorum est indefectibilis, & origo, DEUS *meus & omnia. Nimium avarus est, cui* DEUS *non sufficit.* Quod enim bonum est, quod in DEO cum infinito excessu non contineatur? aut quod bonū est, cum quo DEUS melior fit, quàm sinè illo, qui infinitum bonum est? Igitur si amore caeco & laude apud homines, sufficit mihi

DEO placere, sufficit laudem apud DEUM habere. Si careo divitijs, nimis dives sum, cùm ius ad DEUM possidendum habeo. *Quidquid mihi dare vult Dominus meus præter se ipsum, dulce mihi non est; auferat totum & se mihi det.* Ipse solus mihi sufficit, DEUS meus & omnia.

CAPVT II.

Remedia

Ad fugienda & extirpanda vitia.

IActis breviter in virtutis Palæstra, sanctioris vitæ fundamentis, armandus est Athleta Marianus remediis vitiorũ, tum generalibus, tum particularibus, quibus instructus prælia Domini, cõtra hostes animæ feliciter gerat.

Reme-

Remedia

Contra quod vis peccatum.

1. Remedium est. Oratio, ad quam subitò recurrendum est insurgente aliqua tentatione, antequam cor occupet, invocando opem DEI, B. Virginis, & Sancti Patroni, qui in opposita virtute floruit. Huiusmodi orationes sūt: DEUS *in adiutorium meum intende. Domine salvum me fac! pereo. Domine vim patior, respondе pro me.* MARIA *sis mihi propitia.* MARIA *opitulare. Mater misericordiæ, monstra te esse Matrem.*

2. Remedium est. Habere frequenter memoriam præsentiæ DEI, & Angeli Custodis, atque occurrente pravâ suggestione, seipsum arguere dicendo: *Egone in*

oculis DEI *Iudicis omnia videntis, & Angeli mei custodis, hæc cogitabo? hæc faciam? O Domine, malo mori, quàm fædari.*

3. Remedium est. Premente aliqua tentatione recordari Christi patientis, eiusque amore se ipsum vincere dicendo: *Amor meus Crucifixus est, & ego voluptati operam dabo? Ah non licet sub spinosa capite membrum esse delicatum! O bone* JESU *intrà vulnera tua abscondeme.* Ità suadet Apostolus, vt cogitatione Christi passi armemur. 1. Petri 4.

4. Remedium est. Tempore tentationis devotè aspicere imaginem Beatæ Virginis, vel eam sibi in memoriam revocare, atq; eius more protestari, se nolle assentiri tentationi. *Propter te, amore*

re tui, ô pretiosissima Parens, Domina mea, non cogitabo, non dicam, non faciam!

5. Remedium est. Meditatio Novissimorum. nempe mortis, iudicij extremi, inferni, iuxta illud: *Memorare Novissima tua, & in æternum non peccabis.* Eccl. 7.

6. Remedium est. Fuga otij, quod est pulvinar Diaboli, & origo omnium vitiorum.

7. Remedium est. Fuga sociorum, locorum, aliarumq; occasionum peccati. Nam *qui amat periculum, in illo peribit.* Eccl. 3.

8. Remediū est. Usus frequēs Sacramenti Pœnitentiæ & Eucharistiæ, ex hoc enim divino epulo robur sumitur ad vincendū hostem animæ: Et de hoc Sacramento dicit Psaltes: *Parasti in con-*

conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me. Psal. 22.

9. Remediū est. Dum aliqua tentatio infestat, elicere actum amoris DEI super omnia; talis enim Act⁹ stare nō potest cum peccato, ac proinde illud impedit.

10. Remedium est. Examen particulare instituere: ità vt mané proposito facto vitandi tale, vel tale peccatum, circa meridiē & vesperi te reflectas, quoties in hoc peccatum lapsus sis, moxque pœnitentiam ipse tibi imponas, & propositum renoves, tam diu in eo persistendo,, quàm diu vitium non extirpaveris.

Hæc sunt remedia generalia contra peccata: veniamus ad specialia.

Reme-

Remedia

Contra tentationes Fidei oppositas.

1. Cave nè unquam cum talibus cogitationibus disputes, né fallacijs dæmonis in re Fidei tam obscura, capiare: sed potiùs captivando intellectum in obsequium DEI, illico dices: *Credo omnia, quæ credit Ecclesia Catholica. Credo Domine, adiuva incredulitatem meam.*

2. Revoca tibi in mentem illa svaviſſima vincula, quæ in Fide Catholica tenebant Augustinũ ità de se loquentem, lib. contra Epist. fundam. *Tenet me in hac fide consensus populorum, atq; gentium, tenet auctoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata. Tenet ab ipsa sede Petri Apo-*

Apostoli, vsque ad præsentem Episcopatum successio. Addi potest: Tenet me in hac fide, tanta doctorū Sapientia, tanta tot Religiosorum Sanctitas, tanta tot millionum hominum pro hac fide tolerata Martyria. Quæ omnia motiva credibilitatis in nulla secta reperiuntur, nisi in sola Romana Ecclesia, vt vel inde certissimum signum sit, DEUM in ea sola, & per eam loqui.

3. Frequenta ritus Ecclesiæ, præsertim usum Sanctissimi Sacramenti, vt sic tibi gustāti, quàm suavis sit Dominus, sapiant ea, quæ ipse in ecclesia revelavit.

4. Vitandæ lectiones librorū vetitorum, conciones item & familiaritates Hæreticorum, vt monet Apostolus *ad Titum 3.*

Con-

Remedia

Contra consuetudinem iurandi.

1. Considera, quantus sit DEI contemptus, cùm nomen eius sanctum & terrible assumitur ad confirmandum dictum falsum; hoc enim nihil aliud est, quàm DEUM, qui est summa veritas, facere testem mendacij, adeòq; facere DEUM mendacem, quæ est ingēs DEI contumelia.

2. Considera consuetudine iurandi amitti auctoritatem in dicendo: nam frequenter & facilè iuranti minùs creditur, etiamsi serio iuret: vt docet *S. Chrisostomus hom. 7. ad pop. Antioch.*

3. Loco consuetæ formulæ iurādi assuesce alteri modo testandi, qui non contineat iuramentum, dicen-

dicendo v. g. ità pro certo affirmo, &c.

4. *S. Chryſoſtomus hom. 5. ad populum;* ad deponendam hanc conſuetudinem ſuadet, vt qui eſt ei obnoxius, ipſe ſibi pœnam imponat, quoties in hoc peccatum labitur, v. g. vt impranſus cubet; vt toties det Eleemoſynam, &c.

Contra ſuperbiam & vanam gloriã.

1. Frequenter ſibi imperfectiones, & peccata ob oculos ponere, ob quæ digni ſumus omni contemptu.

2. Proponere ſibi ante oculos perfectiones Sanctorum, & cum illis ſeipſum comparando confundi.

3. Meditari de humilitate Chriſti conculcati, conſputi, latroni poſtpoſiti, atq; nobis dicentis,

tis: *Discite à me quia mitis sum & humilis corde.*

4. De se, suisque factis nihil ad laudem vel vituperium dicere, & oblatam laudem statim DEO offerre.

5. Libenter occupari in functionibus abiectioribus, & cum humilibus conversari.

6. Laudem & honorem apud solum DEUM quærere; apud quem solum est laus vera, æterna, inamissibilis, imò est infinita, cùm sit ipse DEUS, iuxta illud Regij Vatis: *Apud te laus mea* DEUS. Et: *Laus mea tu es.*

7. Sæpe cogitare quòd superbus sit contẽptibilis hominib⁹, & DEO odibilis, qui superbis resistit, eosq; punit infamiâ, & peccatis turpibus, vt sibi vilescant

CON-

Contra Iram & Impatientiam.

1. Cùm te irâ commoveri sentis, ab omni verbo abstine, aliò te conferendo, nè aliquod verbũ contra rationem excidat.

2. Aspice Christum Crucifixum, ideam omnis patientiæ & mansuetudinis, qui, vt dicitur. 1. Petr. 2. *Cùm paterctur, non comminabatur;* atq; intra eius vulnera tuas molestias depone, vt ibi dulcescant amore sui Redemptoris.

3. In omni tua adversitate, oculos mentis converte ad DEI voluntatem sapientissimam, iustissimam, benevolentissimam, à qua omnia adversa ad nos veniunt, dicendo: *Ità Pater, quia sic placitum est ante te.*

4. Vide tuos defectus maiores, quos

quos in te tolerat Deus, & alij; & quibus longe maiorem pœnam mereris; ac proinde in satisfactionē pro ipsis, accepta aduersitatem.

5. Considera damna, quæ ex ira, & impatientia proveniunt. Nam ira non minuit dolorem, sed auget: & præterea vulnus conscientiæ infligit, privatque coronâ. Deinde hominē facit furentē bestiam. Denique præscribit modū, quo Deus agere debeat cum iracundo, orante: *Dimitte nobis sicut & nos dimittimus.*

Contra tentationes impuras.

1. Fugiendæ occasiones, conversationes, amicitiæ nocivæ, otium.

2. Custodiendi diligenter sensus, præsertim oculi, lingua, manus, sunt enim fenestræ, per quas mors intrat.

3. Sub-

3. Subtrahendum fomentum libidinis, nimius cibus & potus.

4. Adhibenda mortificatio corporis, jeiunia, flagellationes, vigiliæ.

5. Utendum frequenti cõmunione, ut purissimo corpore Christi, corpora nostra sanctificentur.

6. Juvat plurimum devotio ad Matrem purissimam, à qua virtus cõtinentiæ sæpè petenda est, & corã eadem mane & vesperi protestatio facienda, quòd quidquid contra Angelicam puritatem acciderit, id præter & contra nostram voluntatem futurum sit, idq; amore ipsius.

7. Occurrente tentatione, mentẽ illico aliò avertere, vel conferendo se ad aliquid serio agendũ, vel recurrendo ad Christum Crucifixũ, vel ad Angelum Custodem, vel ad B. Virginem, his verbis: *Virgo purissima*

ma, per Immaculatam Conceptionem tuam, munda cor meum ab omni impuritate: in nomine Patris & Filij & Spiritus Sancti.

Contra Invidiam & Odium.

1. Honorem, laudem, cæteraque bona temporalia non magni facere: sed potiùs bona melioris ordinis æterna desiderare.

2 Ea frequenter desiderare, quæ ad fraternum amorem excitare possunt, qualia sunt; quòd omnes simus Dei imagine insigniti, omnes Christi sanguine tincti, omnes ad eandem hæreditatem vocati, ōnes ejusdem diuinæ mensæ participes,

3. Expendere damna invidiæ &c. quæ invidum tristitiâ inani consumit, omnibus grauem facit, diabolo similem reddit.

Contra

Contra Gulam.

1. Remedium præscribit Spiritus S. Prov. 23. *Noli esse in conviviis potatorum, nec in comessationibus eorum.*

2. Expende turpitudinem hui, vitij, quod hominem belluam facit, imo deteriorem belluis, quæ naturam, ultra satietatem non grauant.

3. Considerare incomõda, quæ ex hoc vitio, p-veniunt, qualia sunt; paupertas, multæ infirmitates, acceleratio mortis, rixæ, homicidia, luxuria, & alia.

4. Pænã

4. Pœnam sibi statuere pro hoc defectu commisso, die aliquo victitandi pane & aquâ, cibumq; qui sumendus fuisset, pauperibus erogandi.

Contra tepiditatem.

1. Considerare amorem DEI, erga nos, & tot beneficia, quibus nos obstringit continuò ad hoc, vt ei ferventer serviamus.

2. Considerare immensum gloriæ pondus, quod tam facilè per opera ferventia promereri possumus, & quod promerendi post mortem, tempus non erit amplius.

3. Considerare exempla tot Sanctorum, tum in hac vita, tum in cœlo DEUM ferventer laudantium.

4. Considerare finem creatio-

nis nostræ, qui non est alius, nisi laudare DEUM eiq; servire.

5. Considerare malitiam tepiditatis, quæ ipsa bona opera reddit mala, & nauseam tantam DEO movet, vt dicat in Apoc. *Vtinam calidus, vel frigidus esses, sed quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore.*

CAPVT III.

Praxis Exercitij Matutini.

Adoratio, Fides, Spes, Charitas.

SUmma ac infinita maiestas, Pater, Fili & Spiritus S. Ego viliſſima creatura tua, in centrũ nihili mei prostratus, Te Deum verum, vnum in natura, trinum in Personis, supplex adoro, laudo & glorifico cultu latriæ, affectu omni-

omnium Sanctorum. Inte & tibi omnibus quæcunq; revelasti, firmissimè credo, propter tuam veracitatem infallibilem. In te spem omnem meam de omnibus bonis meis tam tēporalibus quàm æternis repono, propterea, quia scis, vis & potes ea conferre. Te æstimo & āplector super omnes divitias, honores, voluptates, & super bona omnia creata, propter te, & infinitam dignitatem & bonitatem tuam. Atque in his affectibus hodie & quotidie vivere, operari, pati, ac tandem mori volo.

Gratiarum Actio.

BEnedicta sit in æternum amabilissima tua, DEUS, bonitas infinita, qua me ex nihilo creasti, ex peccati servitute redemisti, ad

fidem veram vocasti, tot gratijs ingratum hactenus ornasti, præveniſti, adiuviſti, à tot malis animæ & corporis etiam hac nocte præſervaſti. Pro iſtis ac omnibus alijs beneficijs, quibus non ſolum me, ſed omnes & ſingulas creaturas hucuſque cumulaſti, cõfiteantur tibi Domine omnia opera tua, & Sancti tui benedicant tibi.

Intentio.

ECce Domine, hodie, & per totam vitam meam, & æternitatem, me tibi ex integro in holocauſtum trado ac offero, corpus & animam meam, memoriã, intellectum, voluntatem, ſenſus & omnes potentias meas, omnia facta, dicta, cogitata, omnes adverſitates meas omnes motus cordis ac reſpirationes, omnes ſyllabas

&

& literas legendas, scribendas, audiendas. Omnia ista vnita meritis vitæ & Passionis Domini nostri IESU Christi, sanguine ei⁹ aspersa, in corde deposita, manibus benedicta, dono, offero, consecro divinæ Maiestati tuæ.

I. Ex amore tui, ad gustum tibi dandum, & ad maiorem gloriam tuam.

II. In protestationem supremi tui dominij & nostræ subiectionis,

III. In gratiarum actionem pro beneficiis omnibus, præsertim N.

IV. In satisfactionem pro omnibus peccatis, præsertim N.

V. Ad exhilarandum cor B. Virginis, & SS. præsertim N.

VI. Ad præparandum cor meum in ordine ad Communionem.

VII. Ad confundendos dæmones hostes animæ meæ.

VIII. Ad impetrãdam mihi virtutem & gratiam N.

Protestatio.

PRotestor verò coram te Domine DEUS meus, & curia tua cœlesti vniversa, quòd hodie & totâ vita meâ, volo vivere, vt decet mancipium IESU & MARIÆ. Protestor quôd mori millies malo, quàm peccato, præsertim N. te offendere. Protestor, quòd quidquid hodie acciderit, quod tibi DEO meo displicet, id contra meam voluntatem erit. Protestor deniq; quòd toties te hodie amare & laudare volo, quoties respirabo, quot fluent momenta in tempore, quot literas scribam, &c.

A tua

Petitio Auxilij.

A Tua bonitate per IESU Christi sanguinem suppliciter peto benedictionem. Da mihi gratiam hodie efficacem, ad vincendas suggestiones inimici, ad vitãda omnia peccata, præsertim N. ad promerendam veniam, gratiã, & gloriam æternam. Amen.

Ter *Pater & Ave*. Et renovetur Formula Cogregationis: *Sancta* MARIA *Mater* DEI &c.

CAPVT IV.

Examen Vespertinum.

Gratiarum Actio.

BEnedicta sis in æternum, ab omnib⁹, in omnib⁹ & super omnia, Sãcta & individua Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus Sancte,

pro omnib⁹ & singulis beneficijs, quæ mihi omnibusq́; creaturis sive in cœlo sive in terra, sive etiam in inferno hodie & toto vitæ meæ tēpore, contulisti. Benedico. laudo, & glorifico te, pro beneficio creationis, & conservationis mei ac omnium creaturarum, pro cooperatione ad omnes actus meos, pro incarnatione, vita, passione & morte Domini nostri Iesu Christi, pro doctrina eius, meritis, exemplis, Sacramentis, pro gratijs omnibus habitualibus & actualibus, in me ac omnes creaturas rationales tam liberaliter effusis, ac demū pro externa protectione, ac præservatione à pluribus malis animæ & corporis. Benedictio & claritas & gratiarum actio, honor, & gloria tibi Deo nostro in æternum. At

Petitio Luminis.

AT quàm ingratus ego hodie beneficijs vixi! illumina quæso Domine oculos mentis meæ, ne obdormiam in morte. Emitte lucem tuam & veritatem tuam, vt cognoscam ac defleam peccata mea, quibus te hodie offendi.

Discussio conscientiæ.

HIc revoca tibi in mentem defectus actionum tuarum, reflectendo te supra singulas eo ordine, quo per diem factæ sunt, & observando, quid mali in qualibet actione diei cogitasti, dixisti, fecisti, quid etiam boni omisisti, quod facere potuisti, Item considera causas defectuum, & remedia,

Dolor.

O Purum, summum ac infinitũ bonum, DEus meus, ex amore

quo te amplector, & æstimo super omnes creaturas, detestor omnia & singula peccata mea, super omnia alia mala, etiam supra ipsam mortem, & doleo quia Te aliquando peccatis meis offendi. Doleo autem purè propter te, tuamq; bonitatem infinitam, omni amore dignissimam, quam infelix offendi, & cui materiam displicentiæ dedi. O vtinam nunquam peccassem, vtinam tibi perfectiùs serviviſſem!

Propositum.

ECce nunc Domine cum tua gratia firmissimè statuo ac propono emendationem. Volo deinceps perfectiùs tibi servire, volo occasiones peccādi, præsertim N. devitare. Malo mori & omnia adversa pati, quàm te DEUM

um meũ peccato vnquam offendere. Confirma hoc DEUS per gratiam, quod operatus es in me. Adiutor meꝰ esto, ne derelinquas me, neque despicias me DEUS salutaris meus. Ter *Pater* & *Ave* & Psalmus *De profundis*, pro defunctis sodalibus.

CAPVT V.

Obseruanda circa quamcunq; actionem, vt perfectè fiat.

1.

ANte quamcunque actionem, præsertim longiorem, V. C. ante studia, invoca breviter opẽ divinam, dicendo: DEUS *in adiutorium meum intende*, vel *adiuva me Domine* DEUS *meus*.

2. Renova intentionem dicẽ-

do: *In gloriam tuam* DEUS *& vitam æternam. Propter te Domine. Renovo intentionem.*

3. In decursu actionis recordare interdum DEI in te, circa te, ac in ipso actionis tuæ obiecto, præsentis atque spectantis, actecum & cum tuo obiecto cõcurrentis. Unde dices: *Adoro te Domine, hic præsentem, me videntem, mecum concurrentem, mecum hoc obiecto pascentem, illuminantem, calefacientem,* &c.

4. Intuere Christum Dominũ, B. Virginem, vel S. Patronum, quà perfectione similem actionẽ illi exequebantur. illos proinde imitando, in vnione actionis ipsorum operare. E. G. In comedendo, recordare Christi in nuptijs, in cœna vltima. Decumbens

bens in lecto, recordare Christi in præsepio, in Cruce, in sepulchro quiescentis. Vestiendo te, Christi ligati, vestibus ignominiosis induti. Lavando faciem, Christi in sanguine suo demersi. Ambulando, Christi per plateas ad iudices tracti, Palæstinam obeuntis. Studendo, Christi docentis, &c.

5. Forma tibi aliquod documentum spirituale ex actione tua eiusq; obiecto, cum aliquo affectu proportionato. E. G. Lavas faciē; cogita quòd sanguis Christi emūdat nos ab omni peccato, vtinam te emundet! Induis te; cogita exuendum veterem hominem, & induendum D. IESUM, hocque pete à DEO. Comedis; cogita siliquas esse istas porcorum, meli-

melioribus in Patria Sanctos abundare panibus, illuc proinde feratur desiderium. Decumbis; cogita fore vt sub te sternatur tinea, & operimentum tuum sint vermes.

6. Mortifica te in omni actione, v. g. incommodiùs sedendo, non carpendo fructum, aut florē in horto, subtrahendo gustui ad mensam bolum aliquem, B. Virginis gustui transmittendum.

7. Post actionem, age DEO gratias pro cooperatione, pro tuis defectibus dole, & quidquid boni actum est, offer DEO.

CAPVT VI.

Orationes eiaculatoriæ per diem vsurpandæ

Fidei.

IN fide vivo Filij DEI, qui dilexit me, tradidit semetipsum pro me.

Credo Domine, adiuva incredulitatem meam.

Spei.

DEus meus misericordia mea. *Psalmus 58.*

In te Domine spero, non confundar in æternum. *Psal. 30.*

Dominus firmamentum meũ, & refugium meum, & liberator meus. *Psal. 17.*

Dominus mihi adiutor, & ego despiciam inimicos meos. *Ps. 117.*

Spes

Spes mea ab vberibus matris meæ, DEVS meus es tu. *Psal. 21.*

Charitatis.

DEus meus & omnia.

Quid volo præter te, DEVS cordis mei, & pars mea DEVS in æternum.

Serò te amavi pulchritudo infinita, serò te amavi. Væ tempori, quo non amavi te. *S. Augustin.*

Summum bonum meum, quãdo te perfectè amabo?

O quàm suavis est Domine Spiritus tuus!

Dulcis & rectus Dominus.

Diligam te Domine virtus mea, firmamentum meum & liberator meus. *Psal. 17.*

Ego autem in Domino gaudebo, & exultabo in DEO IESU meo. *Abac. 3.*

Contri-

Contritionis.

PEccavi Domine, miserere mei! Pater, peccavi in cœlum & coram te, non sum dignus vocari filius tuus.

Ampliùs lava me Domine ab iniquitate mea, & a peccato meo munda me. *Psal. 50.*

Malo mori, quàm fœdari.

Desiderij ad gloriam Cœlestem.

OQuàm sordet terra, dum cœlum aspicio. *S. Ignatius.*

Satiabor cùm apparuerit gloria tua Domine. *Psal. 16.*

Quàm dilecta tabernacula tua Domine virtutum, concupiscit & deficit anima mea in atria Domini. *Psal. 83.*

Quando veniam & apparebo ante faciem DEI? *Psal. 41.*

Adimplebis me Domine lætitia

tia cum vultu tuo, delectationes in dextera tua vsque in finem. *Psalm. 15.*

Te exquirit facies mea, faciem tuam Domine requiram. *Psal. 26.*

Unam petij a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo domini omnib⁹ diebus vitæ meæ.

Gratiarum actionis & laudis.

BEnedic anima mea Domino, & omnia quæ intra me sunt, nomini sancto eius. *Psal. 102.*

Misericordias Domini in æternum cantabo. *Psal. 88.*

Exaltabo te DEUS meus REX, & benedicam nomini tuo in sæcula. *Psal. 144.*

Benedictio, & claritas, & gratiarum actio, honor DEO nostro, in sæcula sæculorum. *Apoc. 7.*

Seden-

Sedenti in throno DEO & Agno honor & gloria.

Vivat IESUS meus & exaltetur DEUS salutis meæ.

Benedictus DEUS & Pater Domini nostri IESU Christi, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. *2. Cor. 1.*

O SS. Patroni mei mgnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen eius in idipsum.

Magnus Dominus, & magnitudinis eius non est finis. *Psal. 144.*

Oblationis.

DOmine quid me vis facere?

O Domine, ego servus tuus & filius ancillæ tuæ. *Psal. 115.*

Tuus sum ego Domine, salvum me fac. *Psalm. 118.*

Paratum cor meum DEUS, paratum cor meum. *Psalm. 117.*

In tentatione vel aliquo periculo.

DOmine vim patior, respondē pro me. *Isaiæ 38.*

Domine salva nos! perimus. *Matth. 14.*

Pater salvifica me ex hac hora. *Ioan. 12.*

Esto mihi in DEUM protectorē & in locum refugij, vt salvum me facias. *Psa-m. 30.*

Exurge Domine, salvum me fac DEUS meus. *Psalm. 3.*

Sub vmbra alarum tuarum protege me. *Psalm. 16.*

Adiutor meus esto, ne derelinquas me, ne despicias me DEUS salutaris meus.

Cor mundum crea In me DEUS, & Spiritum rectum innova in visceribus meis. *Psalm. 50.*

In affli-

In afflictione.

ITa Pater quia sic placitum fuit ante te.

DEO subiecta esto anima mea, quoniam ab ipso patientia mea. *Psalm. 61.*

Benedicam Dominũ in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum. *Iob. 1.*

In ditione tua Domine, omnia sunt posita, & non est qui possit resistere voluntati tuæ. *Esther. 13.*

Domine, hic vre, hic seca, vt in æternum parcas. *Augustinus.*

DEUS meus & omnia. Nunquid tu mihi non sufficis, vt aliquo extra te bono privari doleam? *Lessius.*

Nolo

Nolo Domine sinè vulnere esse, dum te video vulneratum. *S. Bernardus.*

Domine auge Dolorem, sed auge patientiam. *Pius V.*

Plura Domine & maiora mala merui, tu pro me quoque graviora passus es.

IEsu mi Crucifixe, serva mihi aliquem angulum in cruce tua: Ecce me ad patiendum pro te, ampliùs & ampliùs, etiam per æternitatem, si ita vis. *P. Franciscus Piccolomini S. I. Generalis VIII.*

In prospero successu.

NOn nobis Domine, sed nomini tuo da gloriam. *Psalm. 113.*

Magnificat anima mea Dominum, & exultavit Spiritus meus in DEO salutari meo. *Lucæ 2.*

Dextera Domini fecit virtutē, dex-

dextera Domini exaltavit me.

Domine quid est homo, quòd magnificas eum, aut quid apponis erga eum cor tuũ? *Huc spectant affectus gratiarum actionis supra positi.*

Dum comedis.

SAtiabor cùm apparuerit gloria tua Domine. *Psalm. 16.*

Replebimur in bonis domûs tuæ. *Psalm. 64.*

Dominus meus Iesus in Cruce sitit, & ego comedam & bibam?

Quàm magna multitudo dulcedinis tuæ Domine, quam abscondisti timentibus te!

Quanti mercenarij abundant in domo Patris mei panibus, & ego hic fame pereo! surgam & ibo ad Patrem meum. *Lucæ 15.*

Cùm decumbis.

QUãdo requieſcam in illa pulchritudine pacis, in requie opulenta?

In pace in idipſum dormiam & requieſcam, quoniam tu Domine ſingulariter in ſpe conſtituiſti me, *Pſalm. 4.*

Indica mihi quem diligit anima mea, vbi cubes in illo meridie æterno? *Cant. 1.*

Dum ambulas.

DIrige Domine DEVS meus in conſpectu tuo viam meam. *Pſalm. 1.*

Vias tuas Domine demonſtra mihi, & ſemitas tuas edoce me. *Pſalm. 24.*

Erravi ſicut ovis quæ perijt, quære ſervum tuum Domine. *Pſalm. 118.*

Sur-

Surgam & circuibo civitatem, quæram quem diligit anima mea. *in Cantic.*

Trahe me Domine post te, curram in odorem vnguentorum tuorum. *in Cantic.*

Quando veniam, & apparebo ante faciem DEI? *Psalm. 41.*

Cùm aliquod obiectum sensu percipis.

DElectasti me Domine in factura tua, & in operibus manuum tuarum exultabo.

Benedicite Domino omnia opera eius, in omni loco dominationis eius.

O quàm suavior, quàm dulcior, quàm pulchrior es, DEVS meus, nunquid enim tibi plus non reservasti?

CAPVT VII.

Praxis visitandi Sanctissimum Sacramentum.

I. PRAXIS.

Induere affectus Sanctorum adorantium Christum.

DOmine Iesu Christe Deus & homo, in hoc SS. Sacramento præsens, ego pulvis tuus & cinis, adoro te illo affectu, quo te in cunis adorârunt Pastores & Magi, Adoro te illo affectu, quo te adorabat viventem hic in terris, & nunc in Cœlo adorat pretiosissima Parens tua. Adoro te illo affectu, quo te adoravit centurio, & omnes viatores devotè communicantes, quicunque tibi placue-

placuerunt. Adoro te denique, illis affectibus laudis & adorationis, quibus te adorârunt, adorãt, & tota æternitate adorabunt omnes Beati cælites. Horum voce & affectu tibi DEO meo hìc præsenti canto: S. Sanctus, Sanct⁹, Dominus DEUS Sabbaoth. Dign⁹ es Domine accipere honorem & gloriam & benedictionem. Tibi hìc verè præsẽti DEO & Agno sit honor & gloria ab omnibus, in omnibus, super omnia. O si omnium electorum tuorum corda amore tui inflammatissima, si ora in laudem tuam eloquentissima, nunc haberem, omnibus illorum cordibus te amarẽ, omnibus illorum vocibus te laudarem. Sed quia id præstare non possum, ecce nunc illorum omnes laudis,

adorationis, amoris, affectus erga te sive elicitos, sive per totam æternitatem eliciendos approbo, & tibi nunc præsento, ac offero in supplementum meæ tepiditatis. Vos verò omnes Sancti Angeli, vos Sancti Patroni mei, præsertim, Tu B. Aloysi, adiuvate meam impotentiam! Magnificate mecum & pro me istum Dominum meum hîc præsentem, & exaltemus nomen eius nunc & in æternum. Amen.

II. PRAXIS.

Adorare omnia Christi cõstitutiva.

ADoro te, ô Sapientia Divina, in hoc SS. Sacramẽto præsẽs, quæ omnia possibilia & existentia vides, ipsúmque DEUM comprehendis, & quæ hoc mirabile

Sacra-

Sacramentum inveniſti. Adoro te hìc præſentem, Omnipotentia Divina, apud quam non eſt impoſſibile omne verbum, quæ omnia in omnib⁹ operaris, & quæ hoc Sacramento, tot ſtupenda miracula efficis. Adoro te hìc præſentem, ô immenſa bonitas & Liberalitas Divina, quæ te in hoc Sacramento hominibus tam liberaliter communicas. Adoro te immenſitas Divina, quæ cùm cœlum & terram impleas, hìc tamen in exigua hoſtia, tota lates. Adoro etiam te, ô pretioſiſſima Anima Salvatoris mei, in hoc Sacramẽto verè ac realiter præſens, cum omnibus potentijs, habitibus, & actibus tuis. Benedictus ſit tuus Intellectus hìc præſens, ſcientiâ infusâ rerum omnium,

ac visione DEI clarissima illustratus. Benedicta sit memoria tua hìc præsens, quæ omnium hominum, ac mei etiam indignissimi nunquam obliviscitur. Benedicta sit voluntas tua, tot habitibus virtutum supernaturalium ornata. Benedictæ sint omnes Potentiæ tuæ vitales, quæ suis actibus veniam, gratiam & gloriam nobis promeruerunt. Adoro præterea te, & complector toto cordis mei affectu, Sanctissimum corpꝰ Domini nostri IESU Christi, hìc realiter præsens, ex purissimo sanguine Virginis Matris, operâ Spiritûs Sancti formatum, pro salute mea olim crucifixum, nunc verò dotibus glorioſis ornatum. Amplector pedes tuos cum Magdalena, pro me in Cru-

ce

ce transfixos. Amplector manus vulneratas, in quibus omnia bona nostra Pater posuit. Amplector Caput spinis coronatum. Amplector Cor ad me summa charitate conversum. Amplector omnia & singula vulnera tua, omnes guttas Sanguinis, pretium Redemptionis nostræ. O Domine da, vt te sub his speciebꝰ Eucharisticis latentē, dignè adorem & laudem, olim verò revelata facie videā in cœlo, Amē.

III. PRAXIS.

Salutare Christum in suis officijs.

AVe Domine IESU Christe, in hoc Sacramento DEUS abscōdite & Salvator. Tu es Rex meus & Dominus meus, ego servus tuus, ille debitor, procido coram

te, agnosco plurima debita mea, quæ peccando contraxi, patientiam habe in me, & dimitte universa delicta mea!

AVe Pater misericordissime. En ego ad te venio prodigus filius; dissipavi substantiam tuã, recessi à te in regionem longinquam dissimilitudinis, peccavi in cœlum & coram te, amplectere me ad te redeuntem, qui filium prodigum recepisti.

AVe Magister sapientissime. En ego coram te negligens discipulus, doce me facere volũtatem tuam, quia DEUS meus es.

AVe Pastor vigilantissime. En ego coram te ovis errabunda. Erravi sicut ovis, quæ periit, quære servum tuum.

AVe Medice providentissime, quem

quem Spiritus Domini misit, vt medereris contritis corde. Agnosco infirmitates meas, præsertim N. sana Domine animam meam, quia peccavi tibi.

AVe Dux peregrinationis nostræ. En ego viator à Patria aberrans, deduc me in semitam mandatorum tuorum: deduc me per vias rectas, & ostende mihi Regnum DEI!

AVe omnium donorum & gratiarum dispensator. En sto ante te pauper, nud⁹, miser & miserabilis; omnia tibi dedit Pater in manus. Dives es in omnes, qui invocant nomen tuum: das omnibus affluenter; da mihi Domine virtutem N. Da vsum salutarem huius SS. Sacramenti, & tandem perseverantiam finalem, in gratia tua. CAPVT

CAPVT VIII.

Modus Audiẽdi Sacrum.

DUm prodit ad altare Sacerdos, imaginare filium DEI de arcano Patris sinu, carne nostra amictum, prodire ad Sacrificium pro salute uostra DEO Patri offerendum, simul etiam vide pondus peccatorum nostrorum eiusdem humeris impositum, quod inclinatio Sacerdotis sub *Confiteor* significat, ubi confessione spirituali peccatorum DEO facta, petes contritus indulgentiam & absolutionem.

In Gloria in excelsis.

REcordare nativitatis Christi, eumque natum, ac SSS. Trinitatem pro Nativitate Verbi Incarnati

carnati cum Angelis lauda, glorifica verbis & affectu huius hymni,

In Collectis.

REcole vitam Christi privatã, in qua toties ipse pro nobis oravit. & in vnione harum orationum offer DEO orationes Sacerdotis.

In Epistola & Evangelio.

EXpẽde, quomodo Christus obeundo Palæstinam prædicaverit Evangelij doctrinam, pro qua age gratias, vtque eam exequaris, gratiam pete.

In Offertorio.

REpræsentatur vltima Cœna, in qua Christus se ipsum sub specie panis & vini obtulit, & hoc Sacramentum instituit: pro quo age gratias.

Deinde vsque ad Consecrationem.

BReviter percurre passionem Christi Domini; nempe Comprehensionem, Flagellationem, Coronationem, Contumelias: eundemque Regem dolorum, ad compensandas ipsi contumelias, cum sanctis Angelis lauda, in Præfatione cantando ipsi: Sanctus, &c. Simul etiam pete vt Christum passum imiteris in patientia.

Elevatio Hostiæ & Calicis.

REpræsentat Crucifixionem Domini, quem cum passione, & sanguine ipsi effuso, per manꝰ Sacerdotis offeras DEO in protestationem supremi Dominij, in gratiarum actionem pro omnibus beneficijs, in satisfactionem pro omnibus peccatis, & ad impetrã-

da

da varia dona DEI, & gratias, tã tibi, quàm vivis & defunctis, pro quibus singillatim orabis sub *Memento*.

Fractio Hostiæ.

SIgnificabit tibi separationem animæ Christi à corpore, & descensum ad limbũ, vbi pete felicem mortem.

Deinceps vsq; ad Communionem.

IMaginare Christum de Cruce depositum in vlnis B. Virginis, cuius affectu amplectêris vulnera Saluatoris tui. Deinde per communionem spiritualem, semper ardens ipsius desiderio invitabis Christum, deponesque in cor tuum, ceu in sepulchrum, eo tempore, quo Sacerdos cõmunicat; petendo à Christo, vt in te per gratiam suam semper maneat.

Deno-

Orationes post Communionem.

DEnotant Christi apparitiones post resurrectionem: vbi petes gratiam resurgendi à peccatis, & felicem resurrectionem post mortem tuam.

Dum Sacerdos benedicit.

REcordare Christi in Cœlum ascendentis, dum elevatis manib⁹ benedicebat Apostolis. Pete & supplex recipe ab eodem benedictionem.

CAPVT IX.

Praxis recitandi Coronã B. Virginis.

Oratio prævia.

PAter æterne, da mihi gratiam laudandi filiam tuam. Fili DEI vnigenite, da mihi gratiam lau-

laudandi Matrem tuam. Spiritus Sancte DEUS, da mihi gratiam laudandi Sponsam tuã. Tu quoque ô dignissima Virgo & Mater DEI, dignare me laudare te. Ego hanc Coronam tibi offero per manus Angeli Gabrielis, corde ac ore ipsius, ac totius militantis & triumphantis Ecclesiæ, ad gustum tuum, & gloriam accidentalem; in gratiarum actionem pro omnibus beneficijs tuis, ad compensandas omnes negligentias meas, in cultu & amore Tui: pro N. N. N. &c.

PRIMA DECAS.

In honorem Conceptæ & Natæ Beatæ Virginis.

1. AVe Maria ab æterno, in primogenitam purarum creatura-

turarum electa, *Gratiâ plena, Dominus tecum, &c.*

2. Promissa & expectata in lege naturæ & scripta,
3. Impetrata precibus sterilium parentum,
4. Præservata à peccato originali,
5. In instanti Conceptionis Tuæ reddita moraliter impeccabilis,
6. In instanti tuæ Conceptionis libera à fomite cõcupiscentiæ,
7. In instanti Tuæ Conceptionis, gratiâ & omnibus virtutibus super omnes alias creaturas ornata,
8. In instanti Conceptionis Tuæ, scientijs infusis & vsv

Ave MARIA *Gratiâ plena, Dominus tecum &c.*

vsu rationis perfecto prædita.

9. Nata ad orbis decus & solatium,

10. *Aue Maria* insignita nomine MARIÆ die 14. à Tuo natali, *Gratiâ plena &c.*

Ave MARIA. *Gratiâ plena, &c.*

IESU Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ &c.

DECAS SECVNDA.

In honorem pueritiæ & Maternitatis Marianæ.

Pater noster &c.

1. TRimula in templo præsentata,

2. Trimula votum Virginitatis prima emittens,

3. In templo contemplationi vacans, ad 14. annũ ætatis,

Ave MARIA *Gratiâ plena, &c.*

4. Ca-

4. Castissimo Ioseph despõsata,
5. Ab Angelo Gabriele salutata,
6. Filium DEI, obumbrante Spiritu S. concipiens,
7. Elisabetham visitans & Ioannem sanctificans,
8. Ob angorem Sponsi Iosephi solicita,
9. Spatio novem mensium Filium DEI in vtero portans,
10. Expectans horam virginei partûs,

IESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Ave MARIA Gratiâ plena, Dominus tecum &c.

(S+S)

DE-

DECAS TERTIA.

In honorem partûs Mariani.

Pater noster &c.

1. AVe Maria Bethleem profecta, ibique locum non habens in diversorio, *Gratiâ plena, Dominus tecum, &c.*

2. In spelunca DEUM hominem sinè corruptione & dolore parturiens,

3. Natum ex te DEUM hominem adorans, & amplectens,

4. DEUM hominem pannis involvens, & reclinans in præsepio,

5. DEUM infantem lactans vbere de Cœlo pleno,

6. Natum Messiam Pastoribus exhibens,

Ave MARIA Gratiâ plena, Dominus tecum, &c.

7. Circumciſo DEI Filio condolens,
8. Nomen IESU Filio imponens,
9. Tribus Regib⁹ Filium adorandum proponens,
10. In templo primogenitũ tuum DEO offerens,

IESU tibi ſit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Ave MARIA Gratiâ plena, Dominus &c.

DECAS QVARTA.

In honorẽ DEI pauã ſervientis Chriſto vſq; ad paſſionem ipſius.

Pater noſter, &c.

1. *Ave Maria* fugiens cum Filio in Ægyptũ, *Gratiâ plena, &c.*
3. Per ſeptennium cum Filio in Ægypto exulans,
3. DEUM hominem in civitâte

tate Nazareth educans,
4. Suavissimo contubernio DEI hominis, pluribus annis fruens,
5. In templo amissum duodennē Filium quærens,
7. Post triduum invento filio gaudens,
7. DEUM hominē Tibi subditum habens,
8. Primum miraculum in Canæ nuptijs à filio impetrans,
9. Verba Filij concionantis in corde tuo conservās,
10. A Muliere, de turba vocem extollente publicè collaudata,

IESU tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Ave MARIA Gratiâ plena, Dominus tecum, &c.

DE-

DECAS QVINTA.

In honorem planctûs DEIparæ.

Pater noſter. & c.

1. AVe Maria, Filio ad mortem abeunti valedicens, *Gratiâ plena. &c.*
2. Compaſſa filio capto, flagellato, ſpinis coronato,
3. Occurrens filio crucem baiulanti,
4. Stans iuxta crucem Filij Crucifixi,
5. Ioanni à Filio è cruce cõmendata,
6. Ioannem pro Filio acceptans,
7. Cernens cum dolore Filium morientem,
8. Cernens Filio mortuo latus aperiri, 9. De-

Gratiâ plena, Dominus tecum, &c.

Ave MARIA

9. Depositum de Cruce filium sinu excipiens,
10 Filium mortuum sepulchro inferens,
IESU Tibi sit gloria, &c.
MARIA Mater gratiæ, &c.

Gratiâ plena, Dominus tecum, &c.

DECAS SEXTA.

In honorem DEIparæ gaudiorum & gloriæ.

Pater noster. & c.

Ave Maria, plena, Dominus tecum, &c.

1. AVe Maria, Redivivi filij, prima conspectu & amplexu gaudens,
2. Filium in Cœlos ascendentem intuens,
3. Spiritu Sancto die Pentecostes cum Apostolis repleta,
4. Cum fidelibus in fractione panis Eucharistici perseverans,

5. Apostolos in conversione ad fidem populorum iuuans,
6. Præ amoris Divini vehemētia in complexu Filij, & in corona Apostolorum suaviſſimè expirans,
7. Apostolorum humeris ad tumulum elata,
8. Cum anima & corpore ad Cœlos assumpta,
9. Ad Filij dexteram supra omnes Angelos exaltata,
10 Cœli terræq; Regina declarata,

Iesu Tibi sit gloria, &c.
Maria Mater gratiæ, &c.
Ternio vltimus,
Pater noster &c.

Ave Maria Gratia plena, Dominus tecum, &c.

Ave

Ave Maria Laureolâ Martyrum coronata,

Ave Maria Laureolâ Doctorum coronata,

Ave Maria Laureolâ Virginum coronata.

Credo. Magnificat &c.

Praxis recitandi Corollam 12. stellarum seu virtutum DEIparæ.

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata.

℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos.

Pater noster &c.

In honorem DEI *Patris amantis B. V. M. ut filiam.*

1. AVe MARIA charitate DEI ardentissima, gratiâ plena, &c.

2. Ave MARIA religione erga DEUM ornatissima.

3. Ave MARIA pientissima.
4. Ave MARIA obedientissima.

Pater noster &c.

In honorem Filij amantis B. V. vt Matrem.

5. Ave MARIA misericordissima.
6. Ave MARIA liberalissima.
7. Ave MARIA mansvetissima.
8. Ave MARIA patientissima.

Pater noster &c.

In honorem Spiritûs S. amantis B. V. vt Sponsam.

9. Ave MARIA castissima.
10. Ave MARIA pauperrima.
11. Ave MARIA prudentissima.
12. Ave MARIA veracissima.

in fine *Salve Regina.*

)(✝)(

CAPVT X.

Variæ Coronæ per hebdomadam dicendæ.

Die Dominico in honorem SSS. Trinitatis recitetur in maioribus globulis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus* DEUS *Sabbaoth, plena est omnis terra gloriâ eius.* In minoribus verò globulis: *Gloria Patri, &c.*

Feriâ Secundâ. In honorē Angeli Custodis, in maioribus globulis dicatur: *SS. Angeli Custodes nostri, defendite nos in prælio, ut non pereamus in tremendo iudicio.* In minoribus autem dicatur: *Angele* DEI, *qui custos es mei, me tibi commissum, pietate superna custodi, rege & guberna.*

Feriâ Tertiâ. In honorem Beati Staniſlai, dicatur in maioribus globulis: *Gloria Patri.* In minoribus: *Ave Beate Koſtule, Cæleſtis horti floſcule, meis da IESVM fletibus, da Dominum gemitibus.*

Feriâ Quartâ. Recitetur in maioribus globulis: *Pater noſter.* In minoribus verò: DEUS *meus & omnia, amo te ſuper omnia.* Vel: DEUS *meus ſit benedictus in æternum.* Vel: DEUS *propitius eſto mihi peccatori.*

Feriâ Quintâ. In honorem SS. Sacramenti. In maioribus globulis: *Oſ lutaris hoſtia.* In minoribus: *Laudetur SS. Sacramentum.*

Feriâ Sextâ. In honorem Paſſionis Domini. In maioribus globulis: *Adoramus te Chriſte & benedicimus tibi, quia per Sanctam Crucem*

Crucem tuam redemisti mundum. In minoribus verò: *Qui passus es pro nobis,* IESU *Christe miserere nobis.*

Sabbatho. In honorem Beatæ Virginis. In maioribus globuli recitetur: *Ave filia* DEI *Patris, Ave Mater* DEI *Filij, Ave Sponsa Spiritûs Sancti.* In minoribns autem repetatur suprema vox morientis S. Francisci Xaverij illa: *Mater* DEI *memento mei.* Vel B. Stanislai: *O Maria sis mihi propitia.*

CAPVT XI.

Obseruanda circa confessionem Sacramentalem.

Ante Confessionem Actus.

1. Confundere ac erubesce cum Publicano nolente oculos ad Cœlum levare. E4 DE-

DEus infinitæ Maiestatis, confundor & erubesco ante te, quòd tanta fœditate peccatorũ, animam meam sanguine Filij DEI emundatam contaminaverim. Quòd contra te Patrem, ego ingratissimus filius; contra te supremum Principem, ego rebellis servus; contra te DEUM meum ego vilissimus terræ vermiculus insurrexerim. Quòd denique me tam exosum oculis tuis ac B. Virginis, totiusque curiæ Cœlestis reddiderim. Ah quàm inops sum, quàm nudus, gratiâ tuâ spoliatus, quàm dignus sum ab omnibus creaturis contemni & odio haberi, propter peccata mea.

2. Admiraberis DEI erga te longanimitatem.

ET quomodo, o Iudex iustissime o-

omnem contra me non armâsti creaturam? Quomodo me vivum terra non absorbuit? Cur in me fulmina de Cœlo non ruerũt? Tua hoc clementia efficit, ô Pater misericordiarum, qui me tunc etiam, cùm te peccando oppugnabam, ad vbera tua gestabas, qui me ad hanc insuper pœnitentiam non solùm expectâsti, sed etiam vocâsti, & nunc amplexum & oscula mihi paras filio prodigo.

3. Deprecaberis DEUM offensum. FRetus ergo misericordiâ tuâ, qua peccatores recipis, ad te venio è regione longinqua dissimilitudinis prodigus filius, procido coram te cum servo debitore, provolvor ad pedes tuos cum Magdalena, & affectu omnium

pœnitentium, qui tibi aliquando placuerunt, misericordiam supplex imploro. Peccavi Domine, miserere mei! Patientiam habe in me! propitius esto mihi peccatori.

4. Retractatio & Dolor.

DAmno Domine, revoco, & detestor omnia peccata mea, ideo quia tibi displicent, simulq; super omnia doleo ex motivis omnium virtutum, quia te aliquãdo DEUM meum offendi. Doleo ex motivo Charitatis, quia tibi, summum bonum omni amore digniſſimum, materiam displicẽtiæ præbui. Doleo ex motivo Spei, quia me à te ô Beatitudo mea averti, & finem vltimum in creatura constitui. Doleo ex motivo Religionis, quia tibi excellen-

lentissimæ Maiestati, cultum debitum peccando subtraxi.. Doleo ex motivo Obedientiæ, quia tibi supremo Legislatori inobedientem me præbui. Doleo ex motivo Gratitudinis, quia tibi maximo Benefactori, pro tot beneficijs tot offensas ingratus exhibui. Doleo ex motivo Iustitiæ, quia Iuri tuo supremo, quod habes in me, contraveni. O vtinam exitus aquarum deducant oculi mei, qui non custodierunt legem tuam! O vtinam nunc omnium pœnitentium lachrymas, contritiones, & amaritudines habeam, quibus defleam peccata mea.

5. Propositum.

AH quando tandem finis turpitudinis meæ! dixi nunc cœ-

pi, ſtatuo firmiter Domine cum auxilio gratiæ tuæ, omnia peccata, præſertim NN. omneſque peccatorum occaſiones diligenter vitare. Proteſtor coram te & curia tua cœleſti vniverſa, quòd malim mori, & omnia adverſa pati, quàm te peccato mortali offendere. Demergo igitur animam meam in ſanguinem tuum pretioſiſſimum, tempore Paſſionis tuæ in ablutionem peccatorũ effuſum, & per eandem paſſionẽ ac mortem tuam, te rogo, vt deleas iniquitatem meam. Amplíus lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me.

In ipſa Confeſſione.

PEtita à Sacerdote benedictione, recita in primis Confiteor. *Deinde humi-*

humiliter, distinctè, integrè, cum circumstantijs necessarijs, ac numero peccatorum graviorum, non secus ac reus coram Iudice DEO, *enumera peccata tua, hoc ordine, vt primo dicas peccata quæ respiciunt* DEUM; *deinde illa, quæ proximum concernunt, ac demum quæ te ipsum.*

In fine.

DE his atque de omnibus totius vitæ meæ peccatis, præsertim de omnibus impatientijs & verbis otiosis accuso me, doleo super omnia, ex amore DEI summi Boni, propono cum DEI gratia emendationem, peto pœnitentiam & absolutionem.

Post Confessionem.

Conferes te illicò ad agendas DEO *gratias pro Beneficio absolutionis, confirmando propositum, & petendo per-*

ſeverantiam in gratia DEI, *quam in hoc Sacramento obtinuiſti, quod fieri poteſt hoc vel ſimili modo:*

Benigniſſime IESU, revertor ad te cum leproſo mundato, & cadens in faciem meam ante pedes tuos, gratias ago, quia me à lepra peccatorum ſanguine tuo emundâſti. Benedicta ſit in æternum Bonitas tua, quæ me reſpexit longè errantem, & non proiecit à facie ſua me canem fœtidũ, ſed omnia peccata mea poſt tergum ſuum proiecit. Quis ſum ego Domine, quia dignatus es me rebellem tibi, me tuum contemptorem, me viliſſimum terræ vermiculum, me fugitivum, tam benignè trahere ad te, tam miſericorditer oſculo pacis donare? Tua hoc bonitas fecit ô Pater miſeri-

fericordiarum, qui me prodigum filium ad te reducem fuſcepiſti, ſtolâ gratiæ induiſti, paterno amplexu dignatus es. Miſericordias igitur tuas in æternum cantabo, & benedicam te in omni tempore, qui propitiaris iniquitatibus meis, qui ſanas omnes infirmitates meas, qui redimis de interitu vitam meam, qui coronas me in miſericordia & miſerationibus tuis.

Quis verò iam ampliùs me ſeparabit à te ô bone IESU? an tribulatio? an voluptas? an mors? Nihil horum cum gratia tua mi DEUS. Statuo firmiter cuſtodire Iudicia iuſtitiæ tuæ. Malo mori, quàm fœdari, quia mihi bonum eſt adhærere tibi, quia tu omni amore dignus es.

Confir-

Confirma Domine hoc propositum, quod in me operatus es. Adiuva me ô IESU, virtus mea, firmamentum meum, refugium meum, & liberator meus. Adesto mi Divina Mater, peccatorũ refugium. Adeste B. Cœlites, Patroni mei.

Quia verò adhuc tibi Domine ità debitor sum, vt non habeam vnde de meo satisfaciam; idcirco quidquid mihi deest, suppleo ex meritis tuis infinitis, quæ tibi vna cum meritis Pretiosissimæ Matris tuæ, & omnium tuorum Electorum, offero in satisfactionem pœnæ debitæ pro peccatis meis. Offero simul etiam cum illis meam hanc exilem satisfactionem Sacramentalem, quam nunc amore tui facio, ipse vin-

dex

dex scelerum meorum: tu eam suscipe & salva me.

Hîc absolve pœnitentiam, cùm sit pars integralis huius Sacramenti, ne protracta ad Statum peccati mortalis tibi parum aut nihil prosit.

CAPVT XII.

Praxis sacræ Communionis.

Ante Communionem.

PRæmittenda est duplex præparatio, Remota & Proxima. *Remota* consistit I. in puritate cordis, non solùm à sordibus peccati, sed etiam ab affectu inordinato ad aliquam creaturã. Nam, vt ait Spiritus Sanctus, anima saturata bonis terrenis, calcat hunc Cœlestem favum Eucharistiæ.

II.

II. Consistit in aliqua mortificatione pridie Communioni s facienda: quæ mortificatio potissimùm afficere debet linguam, & gustum, quibus immediatè percipimus sacram Eucharistiam, vt sic Agnus iste Immaculatus sumatur cum lactucis acerbis & agrestibus.

III. Consistit in excitatione ferventis desiderij ad imminentẽ brevi Communionem. *Proxima* verò præparatio cõplectitur hos affectus:

Actus Fidei.

CRedo firma fide, Domine Iesu Christe propter tuam revelationem, te sub accidentibus Eucharisticis esse verè & realiter præsentem, vna cum Divinitate, anima, corpore, & sanguine tuo

pre-

pretioso, & quidem per conversionem totius substantiæ panis in corpus tuum, & totius substantiæ vini in sanguinem. Illum inquam DEUM te præsentem credo, & confiteor in hoc Sacramento, qui ex Patre genitus es, ante omnia sæcula, eidem consubstantialis: qui pro salute nostra incarnari, nasci, pati, & mori voluisti, qui denique à mortuis redivivus nunc ad dexteram DEI sedes, Iudex vivorum & mortuorum. Tu es ipse Rex meus, & DEUS meus. Tu Rex gloriæ Christe. Tu Patris sempiternus es filius. Tu ad liberandum suscepturus hominem, non horruisti Virginis uterum. Tu ad dexteram DEI sedes in gloria Patris, &c.

Gau-

Actus Gaudij.

GAude & exulta anima mea, ecce Rex tuus venit tibi. En ipse stat post parietē & velamen istorum accidentium Panis. En pulsat ad cor tuum, vt ipsi aperias. O quanta mea felicitas! Regem cœli & terræ meo suscipiam hospitio, illum complectar, quem castis suis visceribus, quem in vlnis suis Virgo Mater gestavit, cuius visione omnes Beati in cœlo satiantur, &c.

Actus Humilitatis.

SEd vnde hoc mihi, vt Domin⁹ meus veniat ad me? Quis enim ego sum Domine? & quis tu? Tu candor lucis æternæ, infinita puritas; ego putredo, ego summa fœditas. Tu immensa Maiestas, ego vermis & cinis. Ergo ne parum

rum est tibi semel in stabulo pro me natum esse, quia iterum hodie ad hoc sterquilinium cordis mei intrare desideras? O Domine exi à me quia homo peccator sum: non est bonum, hunc panem filiorum mihi cani putrido dare: non expedit hanc Redemptionis nostræ gemmã pretiosissimam ante porcum proijcere.

Actus Spei.

AT scio Domine, quia etiam catelli edunt de mensis Dominorum suorum; scio quia debiles & claudos ad cœnam tuam invitâsti, quia cum peccatoribus mãducâsti, quia filium prodigum ad te reducem vitulo saginato tractâsti. Audio etiam ex hoc Sacramento illam svaviſſimam vocem tuam: Venite ad me omnes qui

qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos. Accedo ergo ad te fretus bonitate tua & clementiâ infinitâ, cum publicanis & peccatoribus: venio cum Filio prodigo: Pater benignissime, fac me hodie, sicut vnum de mercenarijs tuis, qui in domo tua abundant panibus, ego enim fame pereo. Ecce infirmus sum; ad te ergo Medicum venio. Immundus sum ac sitiens; ergo ad te curro, fontem omnis puritatis. Frigidus ac tepidus sum; ergo ad te propero ô ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris, vt amore tuo accēdar, & consumar. Tenebrosus sum; ergo ad te festino, vt illuminer à te ô lux mundi ô lux Iustitiæ. Viator sum, errās in via ad patriam: ergo ad te confugio,

fugio, qui es dux, via, veritas, & vita.

Invocatio Sanctorum.

PRetiosissima Mater DEI, vosque omnes Beati Cœlites, invitate quæso hunc Regem vestrũ ad tuguriolum cordis mei, præparate illud tanto hospiti, emundate, exornate vestris meritis, virtutibus, affectibus. Ornate illud vestra castitate, ô SS. Virgines; vestra humilitate, Confessores; vestrâ patientiâ, Martyres; vestra charitate, Apostoli; vestra fide, Patriarchæ & Prophetæ; vestra devotione, Angeli & Archangeli. Tu verò Mater misericordiæ depone ex vlnis tuis virgineis hunc filium tuum, in sinum cordis mei, sicut illum in duro præsepio reclinâsti, simulque concede

de

de mihi illos affectꝰ amoris, quibus solebas eum amplecti, stringere, osculari.

Desiderium & invocatio Christi.

QUis mihi det te ò dulcissime IESU sugentem vbera Matris meæ, vt amplectar te & deosculer? Pater æterne, qui sic dilexisti mundum, vt ei vnigenitum filiũ tuum dares, da mihi nunc eundem. Fili vnigenite DEI, qui de sinu Patris ad terram descendisti, descende Domine ad cor meum, Spiritus Sancte qui Beatam Virginem Mariam dignum habitaculum filio DEI fecisti, effice in me quoque hospitium Filio DEI. Desidero te millies mi IESU, quãdo venies, me lætum quando facies? Quid mihi est in cœlo, & præter te quid volo in terra? DE-

us cordis mei, & pars mea, DEUS in æternum. Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarũ, ità anima mea ad te DEUS. Paratum cor meum, paratum cor meum. Veni Domine & noli tardare, veni dulcedo mea, veni requies mea, salus animæ meæ, vita mea, DEUS meus & omnia.

Post Communionem.

Salutatio Christi & Adoratio.

DEsideratissime hospes animæ meæ, procumbo ad pedes tuos cum Magdalena, teq; supplex saluto in corde meo, &c. *Vide quæ supra dicta sunt cap. 6.*

Affectus Amoris.

IEsu dulcis hospes animæ meæ, te super omnes divitias, honores, voluptates, & super omnia bona creata æstimo, & amo purè

propter te, & bonitatem tuam infinitam. Æstimo autem & amo te, quantum est ex me, summè intensivè, summè appretiativè, Seraphicè, Marianè, Theandricè, modis possibilibus mihi, gratissimis tibi, tibi debitis, te dignis. Amplector pedes tuos pro salute mea clavis transfixos; exosculor manus vulneratas; exosculor lat⁹ sacratissimum lanceâ perforatū. Amplector & exosculor caput spinis coronatum, & omnia ac singula vulnera, quæ pro nostra redemptione pati voluisti. Amplector autem te affectu Beatissimæ Virginis Matris, affectu S. Iosephi, B. Aloysij, &c. & omnium Electorum tuorū, sive Comprehensorum. O quis mihi det illorum corda & affectus, ad te mi

IESU diligendum? Gaudeo quòd ab illis ameris perfectè, eorumq; affectus sive iam elicitos, sive totâ æternitate eliciendos, tibi nũc offero, vnà cum illo affectu, quo te SSS. Trinitas amat. Sancti Patroni mei amate in corde meo, laudate & magnificate mecum hunc Dominum meum, & exaltemus nomen eius in idipsum.

Gratiarum Actio.

LIberalissime Domine, quomodo tam copiosè super me indignissimum effundis beneficia tua? Quid tibi in me placuit, quòd ab æterno de me cogitâsti, mequé charitate perpetua dilexisti, & vt spero, ad gloriam æternam prædestinâsti? Quid promerui, quòd me in tempore ex nihilo creâsti, relictis in abysso nihili infinitis

creaturis melioribus? Quòd me tibi semper rebellem huc vsque conservas, & in sinu tuo portas? Quid dignum in conspectu tuo egi, quòd pro me servo tuo redimendo incarnari, nasci, laborare, pati, ac mori voluisti? Quòd mihi reliquisti infinita merita tua, doctrinam, exempla, sacramenta? Quòd me toties, non lacte vt mater filium, sed corpore & sanguine tuo reficis, & nunc etiam refeciſti? Quòd denique me tot gratijs habitualibus ornâsti, tot gratijs actualibus prævenisti & adiuvisti? Agnosco & amplector viscera pietatis tuæ, quibus me diligis, agnosco misericordes oculos, quibus respexisti super canem mortuum, similem mihi: atque pro hac tua liberalitate, ac

pro

pro omnibus & singulis beneficijs, præsertim pro isto ad me hodierno descensu, tibi gratias ago in vnione omnium affectuum, quibus te laudant Sancti tui in cœlo. Benedic anima mea Domino, & omnia, quæ intra me sunt, nomini sancto eius. Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo.

Oblatio Sui.

SEd quid retribuã Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Nihil habeo Domine, nisi ista æra minuta, corpus & animam, nisi me ipsum, & quidem iam tot titulis tibi debitum. Me ipsum ergo tibi in Sacrificium trado, & offero. Suscipe Domine Intellectum meum, & Memoriam, vt

de te, propter te cogitem. Suscipe Voluntatem, vt id velim quod tu vis, id nolim quod tu non vis. Suscipe cor meum, vt te solum amet. Suscipe denique omnes animæ meæ & corporis potentias ac vires, vt in omnibus suis operationibus, ad solam nominis tui gloriam tendant.

Petitio.

DOmine non dimittam te, donec benedixeris mihi. Benedic quæso sicut vis, scis, & potes, cordi meo, vt te diligat. Benedic omnibus animæ meæ facultatibus, ne te vnquam offendant. Da mihi veniam peccatorum meorum, da profectum in virtute, præsertim N. Da vsum salutarem huius Sacramenti, vt in fortitudine cibi huius, coram te ambulem

lem perfectè, donec ad te perveniam ô DEUS meus, vnicum ac ſummum bonum meum.

Ad B. Virginem.

AD te etiã ſupplex accedo Virgo & Mater DEI ac Domina mea. Ago tibi gratias, quòd hũc Filium DEI Dominum meum, quem ego nunc in Sacramento ſuſcepi, in vterum tuum ſuſcepiſti, quòd ei ſanguinem tuum puriſſimum ad formandũ hoc corpus ſuppeditâſti, quòd illum pro hoc vſu meo nutriviſti & educâſti. Beata viſcera tua, quæ portaverunt hũc æterni Patris Filium, & beata vbera, quæ lactaverunt Chriſtum Dominum. Tu in me illum amplectere. Tu illi canta incorde meo illud tuum Magnificat, quo SSS. Trinitatem dele-

ctâsti. Tu mihi concede illos tuos affectus amoris, quibus eundē sive in vtero, sive in vlnis tuis prosecuta es: ac demum impetra quæso mihi ab illo vel micam donorum & gratiarum, quas ipse tibi pro hospitio rependit.

CAPVT XIII.

Actus Virtutum Theologicarum & Moralium.

Habentur in Corde Sancto Theophili Mariani, *à nobis edito, quò lectorem remittimus.*

CAPVT XIV.

Praxis laudādi DEVM.

IN qualibet creatura, quam sensu percipis, adora, lauda & ama ali-

aliquam perfectionem DEI in tali creatura relucentem. V. G. in cœlo magnitudinem, in sole claritatem, in flore pulchritudinem: *O quàm pulchrior, quàm clarior es Domine, &c.*

2. DEO age gratias pro creatione, conservatione, cooperatione, gubernatione omniũ & singularum creaturarum. O Domine sis benedictus in æternum, qui me cum hoc Sole illuminas, cum hoc igne calefacis, cum hoc flore recreas, &c. Quot stellæ in cœlo, quot guttæ in mari, quot atomi in terra, quot creaturæ in hoc vniverso sunt, fuerunt, & erunt, toties te pro omnibus & singulis momentis creationis ipsarum, & conservationis, nec non concursûs tui cum ipsis, laudo & glorifico.

3. Omnia bona opera omniũ hominum & Angelorum, quæ tibi Domine vnquam placuerũt, vel adhuc placebunt, approbo, & tibi offero ad gustum tuum: è cõtra quot peccata in hoc vniverso fuerunt, sunt, & erunt, toties illa detestor, & retracto, teque amo super omnia, in recompensationem aliquam pro illis.

4. Facio tale pactum ô DEUS tecum. Quoties per hunc diem respirabo, toties in me volo trahere corda, & affectus electorum tuorum, atq; illis toties te amare, & laudare, & quidem in proportione geometrica dupla; ita vt sequens affectus sit duplo intensior, quàm fuerit præcedens.

5. Conversus ad quatuor Orbis partes, quater genu flecte, ad-

o-

orando DEUM nomine omnium hominum in mundo viventium, præsertim fidelium & peccatorum, dicendo cum Seraphinis: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus* DEUS. Vel: *Regi sæculorum immortali soli* DEO *honor & gloria.*

CAPVT XV.

De modo colendi Christum Dominum, & Festa ipsius per annum celebrandi.

Universaliter ad cultum Christi Domini hæc conducent.

1.

FRequenter illum adorare, sive in Eucharistia, sive in Cœlo, vbi illum contemplaberis vt Gubernatorem, vt summum Pontificem

ficem, vt omnium gratiarum Dispensatorem, diceſque dum cœlum aſpicis: *Sedenti in throno* DEI, *& Agno honor & gloria*.

2. Deſiderare & procurare, vt gloria & amor Chriſti promoveatur vbiq; & ſemper.

3. Procurare vt actiones tuæ ſint ſimiles actionibus ipſius.

4. De illius officijs, excellentijs, ac meritis, loqui, legere, meditari.

5. Honorare illum in proximis tanquam Caput in membris.

6. Offerre ſæpius merita SSS. Trinitati, offerre etiam Patri æterno illud Sacrificium, quod Chriſtus Dominus perpetuò offert in Cœlo: *Pater reſpice in faciem Chriſti tui.*

7. Elicere 33. affectus erga Chri-

Christum in honorem 33. annorum ipsius vitæ. Sunt autem hi, vel similes.

Affectus erga D. IESVM.

Qui etiam disponi possunt per decades Coronæ.

1. Adoratio.

IEsu Excellentissime, te adoro cultu latriæ verum DEUM ac supremum Dominum meum.

2. Fides. IESU Veracissime, in te credo, & omnia, quæcunque revelâsti, firmissimè amplector propter te.

3. Spes. IESU Benignissime, in te spero & per merita tua, veniam, gratiam & gloriam.

4. Amor. IESU Amabilissime, te super omnia bona creata æstimo, ac diligo toto cordis mei affectu.

5. Gratulatio. Iesu Perfectissime, cum tota Ecclesia gratulor tibi, & gaudeo de tua Divinitate, de omnibus excellentijs tuis.

6. Gratitudo. Iesu Beneficentissime, pro tua incarnatione, doctrina, meritis, sacramentis & pro gratijs omnibus, sis benedictus in æternum.

7. Zelus gloriæ Christi. Iesu Honorabilissime, desidero vt ab omnibus creaturis rationalibus super omnia laudaris & ameris in æternum.

8. Dolor. Iesu Dignissime, doleo super omnia mala, de omnibus peccatis, negligentijs, ac irreverentijs, quibus aliquando à me, & ab omnibus peccantibus offensus es.

9. Oblatio sui. Iesu Liberalissime,

me, totus sum tuus, eroque in æternum, sicut tu totus meus esse voluisti.

10. Petitio. IESU Misericordissime, per vulnera tua esto mihi IESUS & Salvator, nunc & in morte mea.

Hi affectus cùm semper vsurpari possint, sunt tamen alij, qui magis sũt accõmodati singulis festis Salvatoris, de quibus aliquid dicendum.

In Adventu Exercitia.

I.

VIsitabis sæpius in vtero Beatissimæ Virginis Christum, tanquam in carcere pro liberatione tui existentẽ, & in honorem novem mensium, quibus ibi mansit, elicies novem actus, quales sunt, Fides de Incarnatione Verbi Divini, Adoratio eiusdem Verbi

Verbi Incarnati, Amor eiusdem in vnione amoris, quo illum in vtero suo amabat Beatissima Virgo, Gratiarum actio pro beneficio Incarnationis, & similes.

2. Quoniam Deus per incarnationem specialiter manifestavit suaattributa, benedices omnia & singula, hocmodo: Domine sit benedicta ab omnibus super omnia tua Potentia, quam ostendisti vniendo tam mirabiliter Verbum humanitati. Sit benedicta Sapientia tua, quâ inveniſti modum tam proportionatum salvandi genus humanum. Sit benedicta Liberalitas tua, quâ nobis filium tuum, & omnia cum illo donâsti. Sit benedicta Misericordia tua, quâ nostras miserias suscepisti. Sit benedicta Iustitia,

cui

cui vt satisfaceres ad æqualitatē pro nostris peccatis, carnem passibilem suscipere voluisti. &c.

3. Imitando Verbum Incarnatum, in honorem ipsius muti & humiliati, hoc tempore exercebis te potissimùm in refrœnandis vitijs linguæ, & in actib⁹ humilitatis. Item ad imitandam vnionem hypostaticam, exercebis te in vnione morali cum DEO, quæ consistit in destructione amoris proprij, qui est velut subsistentia hominis veteris & terreni, & in amore DEI, per quem homo vnus cum DEO spiritus efficitur.

4. *Petitiones* hoc tempore istæ possunt esse: VERBUM *Incarnatū, descendens, da vt ego hinc in cœlum tendam, & perveniam. Fili* DEI, *qui factus es filius hominis,*

minis, da vt ego fiam Filius DEI.

O Sapientia Incarnata, quæ ad me docendum venisti, da vt observem doctrinam tuam.

Tessera hoc tempore frequenter repetenda sit hæc: *Veni Domine & noli tardare.*

In Nativitate Domini.

1.

ALiquoties de die, nunc cum Pastoribus, nunc cum Angelis cantantibus: Gloria in excelsis, nunc cum Magis, salutabis & adorabis in stabulo Christum natum, hoc modo: VERBUM Incarnatum, adoro in hoc paruo tuo corpusculo immensitatem tuam, quâ cœlum & terram imples. Adoro in hac paupertate divitias gloriæ tuæ. Adoro in hac tenella ætate tuam æternitatem. Adoro

ro in hac muta infantia, tuam ſapientiam infinitam. Adoro in hac carne mortali tuam immortalitatem. Salve Rex Regum, Rex pacifice, Princeps pacis, veni & impera nobis. Salve ò lux mundi illuminans paſtores, illumina quæſo tenebras meas. Salve Paſtor quærens in hoc ſtabulo ovem perditam, quære me, quia ovis ſum perdita. Salve Magiſter veritatis docens ex hac cathedra præſepij, doce me facere voluntatem tuam.

2. Toto die per imaginationē verſaberis in ſacro ſtabulo, in quo natus eſt Chriſtus. Itaque decumbes prope bovem & aſinum, qui Chriſto præſtabat obſequium. Dum te indues, recordaberis faſciarum Chriſti Infantis. Dum come-

comedes, recordaberis lactis virginei, quo Christum Virgo Mater nutriebat. Audiendo cantũ, recordaberis cantûs Angelici in stabulo. Dum examen facies, putabis te cum S. Ioſepho verrere ſtabulum, iuxta illud Davidis: *Scopebam Spiritum meum*.

3. Communio ſacra ſic fieri poteſt. Cor tuum eſt ſtabulum, in quo Chriſtus naſci debet per gratiam, quàm immundum & beſtialibus affectibus plenum! *Primò* ergo te humiliabis coram DEO. *Secundò* Emundabis cor tuum per contritionem. *Tertiò* Videndo quòd non ſit locus Chriſto nato in diverſorio, invitabis eum ad cor tuum, peteſq; â Beatiſſima Virgine, vt filium ſuum in corde tuo tanquã in duro præ-

ſepio

deponat. *Quartò* Sic introducto Christo per Communionem ad stabulum cordis tui, varia illi obsequia præstabis: itaque adorabis eum cum Pastoribus ac Magis, offeréque aliquam spontaneam incommoditatem, quam suscipies in honorem Christi aliquid simile in sua Nativitate patientis. Complectêris ipsum affectu Sancti Ioseph & Beatissimæ Virginis, ac velut Bos & Asinus, comparatus scilicet iumentis insipiêtibus, eundem amore tuo ferventi calefacies. Ligabis fascijs non tam illum, quàm tuam rebellem voluntatem, faciendo aliqua sancta proposita. Parabis balneum illi ex lacrymis contritionis, & compassionis erga Salvatorem tuum iam in sua infantia pro te

pati

pati incipientem. *Quintò*, Obturabis foramina sensuum tuorum, interdiu custodiendo oculos, linguam, aures, ne ventus frigidus tepiditatis incommodū afferat Christo, quem in cor tuum suscepisti.

Tessera huius diei, ad singulas horas pronuncianda hæc erit: VERBUM CARO FACTUM EST, *& habitavit in nobis.* Vel: IESU *tibi sit gloria qui natus es de Virgine.*

In Novo Anno.

1.

REvocabis in mentem beneficia, quæ hoc anno à DEO recepisti, & in gratiarum actionem offeres IESUM, in circumcisione cruentatum.

2. Cum dolore commemorabis tibi peccata quibus DEUM anno

no elapso offendisti, & in sanguine Christi in circumcisione effuso, ablues animam tuam, statuesquè firmiter pro anno sequenti meliùs DEO servire, & vitare peccata, præsertim aliquot graviora in particulari.

3. Pro strena offeres SSS. Trinitati IESUM natum & circumcisum, per quem pro strena vicissim petes benedictionem & gratiam sanctè vivendi in anno sequenti.

Tempore Passionis.

1.

NUllum diem omittes quo aliquid de Passione Domini non mediteris, vel legas ea quæ inferiùs habentur.

2. Mortificationes hoc tempore crebriùs vsurpandæ, quales sunt disciplinæ, catenulæ, somn⁹

in

in lecto duriore, &c. &c. In honorem flagellationis, vinculorū, & crucifixionis Domini.

3. In actionibus ordinarijs retinebis memoriam Domini patientis, iuxta ea, quæ circa hoc dicta sunt cap. 3.

4. Videndo imaginem Christi patientis, vel audiendo aliquod mysterium passionis, excitabis in te affectum gratitudinis, & offeres Christum patientem pro tuis peccatis, quatenus Christo patienti oppositis. E. G. Sudorē Christi pro tua tepiditate in obsequio Divino, flagellationem pro sensualitate, spineam coronam pro ambitione, contemptū Domini pro superbia, crucifixionem pro impatientia, &c.

5. Curabis pro tua parte compen-

pensare ea, quæ Dominus pro te patitur. Itaque adorabis Maiestatem eius contemptam, amabis Bonitatem infinitam odio habitam, laudabis & glorificabis Sapientiam derisam, Innocentiam contumelijs affectam, Sanctitatem inter sceleratos reputatam, dicendo: *Domine quot contemptus, quot contumelias, quot odia pertulisti, tot tibi offero affectus laudis, honoris, amoris.*

6. Affectu compassionis, omnia & singula vulnera Salvatoris salutabis hoc modo: Ave sedes Sapientiæ Caput Salvatoris mei, pro mea superbia, coronâ spineâ redimitum: heu me! ego te meis cogitationibus superbis, inhonestis, &c. ceu spinis laceravi! Ave Frons sole serenior spinis

cruentata, in lapsu percussa: ignosce, quæso, inverecundiæ meæ! Avete Oculi, cœli sydera, pro me velati, contusi, livore pleni: adoro vos, & damno meam curiositatem, meam vanitatem, &c. Avete aures, portæ cordis semper ad orationem nostram apertæ, & in Passione cõtumelijs sauciatæ: utinam aures meæ sint apertæ inspirationibus divinis! Ave Vultus Angelis desiderabilis, per alapam tuam, per sputa, non te avertas à me. Ave dulce Os, pro me felle & siti cruciatum. Ave Collum funibus constrictum, felle imbutum, propter meam intẽperantiam. Avete Humeri crucẽ sustinentes, & flagellis cœsi. Avete manus, unde bona omnia procedunt, ligatæ & clavis transfixæ,

fixæ; pro noſtris rapinis, vindictis, alijſqué manuum peccatis. Avete Pedes perforati. Ave Latus apertum, porta Domini, per quam Iuſti intrant, feneſtra humanitatis; intrem & ego per te ad vitam æternam. Ave deniqué Cor Domini mei dulciſſimum, Regia charitatis, refugium miſerorum, meis voluptatibus afflictum, cruciatum, ac tanto erga nos amore accenſum. Per hoc ipſum Cor tuum te rogo bone IESU, ne permittas ut ſanguis tuus pretioſus ſit pro me fruſtrà effuſus.

Teſſera huius temporis: *Qui paſſus es pro nobis,* IESU *Chriſte miſerere nobis.*

In Resurrectione Domini.

1.

SAlutabis Christum Dominum redivivum, cum Beata Virgine, cum sanctis mulieribus, cum Apostolis &c.

2. Credes firma fide, eum resurrexisse verè.

3. Sperabis per mortem eius, felicem resurrectionem.

4. Gaudebis de eius resurrectione, & de dotibus glorioſi corporis.

5. Petes à vitijs resurrectionē spiritualem.

Tessera huius temporis hæc erit: *Vivat* IESUS *redivivus. Credo quòd Redemptor meus vivit.*

In Ascensione.

1.

PRostratus ad pedes Christi Domini

mini ascendentis, cum Beata Virgine, & Apostolis valedices ipsi, & gratias ages pro laboribus spatio 33. annorum toleratis, ac pro consumato opere nostræ redemptionis.

2. Offeres illi abeunti pro viatico cor tuum, vt illud secum accipiat, & à terra attollat, cœloq; affigat. Offeres & aliquas tuas resolutiones ac proposita transmittenda per Christum SSS. Trinitati, v. g. Quòd DEUM nullo peccato mortali offendere velis; quòd gloriam eius maiorem propagare cupias &c.

3. Petes humillimè, vt elevatis manibus benedicat tibi, illâ benedictione, quam dedit SS. Apostolis.

4. Gaudebis de glorioſa eius

ascensione & exaltatione nominis ipsius, ac de illo amplexu, quo SSS. Trinitas Christum suscepit in cœlo.

5. Gratias ages SSS. Trinitati pro ista exaltatione triumphali Christi Domini. Gratias item ages Angelis, & Sanctis Patriarchis, quòd Christum triumphantem ad cœlum deduxerint, ibiq; Regem suum adoraverint.

6. Adorabis in cœlo Christū, vt Regem, vt supremum Pontificem, vt Advocatum, & Thesaurarium.

7. Desiderabis cum illo esse, & vivere in æternum.

Tessera huius diei sit hæc: IESU *tibi sit gloria, qui victor in cœlum redis. Sedenti in Throno* DEO, *& Agno honor & gloria.*

Die

Die Pentecostes.

Tale exercitiũ proponit P. M. P. Gaspar Druzbicki Societ: IESU in MSS.

1.

COncipiatur æstimatio dignitatis, bonitatis, potentiæ, quã habet Spiritus Sanctus.

2. Desiderium eius præsentiæ.

3. Investigatio eorum, quæ me impediunt, quo minùs Spiritum Sanctum plenè capiam, cupientem se mihi per sua dona copiosè communicare.

4. Mei abiectio, humiliatio, annihilatio, in eius conspectu.

5. Addi potest gratiarũ actio, pro descensu in Apostolos, & pro omnibus illustrationibus ac inspirationibus mihi à Spiritu Sancto datis.

6- Addi potest dolor de defectibus, quibus restiti Spiritui Sãcto, eumq; in me contristavi.

7. Invocatio eiusdem ad animam, tanquam ad templum suũ; veniat ignis ad frigus, aurum ad lutum, spiritus ad carnem. Vbi adhiberi potest intercessio Beatæ Virginis & Apostolorum recipientium Spiritum Sanctum.

Petitio eorum donorum à Spiritu Sancto, quibus hodie replevit Beatam Virginem & Apostolos.

Tessera huius diei: *Veni Sancte Spiritus, & emitte cœlitus lucis tuæ radium.* Vel: *Cor mundum crea in me* DEUS, *& spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne proijcias me à facie tua, & Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me.* Psalm. 50.

In Fe-

In Festo Corporis Christi.

Præter ea, quæ dicta sunt de visitatione SS. Sacramenti, quam in hoc festo sæpius repetere par est, ad devotionem sequentia iuvabunt.

Affectus erga SS. Sacramentum.

1.

CRedo firmâ fide, & confiteor Domine IESU Christe, te in hoc Sacramento esse verum DEUM & hominem, & quidquid Sãcta Mater Ecclesia ad credendum proponit, firmissimè amplector.

2. *Adoro* te, hìc præsentem cultu latriæ, affectu totius Ecclesiæ militantis & triumphantis.

3. *Gaudeo* de omni honore & gloria, quam habes ab Angelis, & fidelibus per totum mundum, in hoc Sacramento.

4. *Doleo* de omnibus hæresibus, blasphemijs, sacrilegijs, irreverentijs, quibus ab hæreticis & malis Catholicis, in hoc Sacramento offenderis.

5. *Ago tibi gratias* cum tota Ecclesia tua, pro institutione, administratione, & vsu huius Sacramenti, tam mihi, quàm alijs, concesso.

6. *Desidero*, vt ab omnibus creaturis rationalibus adoreris, & glorificeris in hoc Sacramento, & dignè suscipiaris &c.

7. Domine totus sum tuus, eroque in æternum, sicut totus meus esse voluisti in hoc Sacramento.

8. SSS. Trinitas respice in faciem Christi tui hìc verè præsentis, quem tibi nunc offero in sacrifici-

crificium Latreuticum, Eucharisticum, Propitiatorium, Impetratorium.

9. Da mihi, quæso, gratiam, vt te in hoc Sacramento, prout oportet, colam, & suscipiam, ac demum in cœlesti convivio da, vt te fruar in æternum.

Tessera huius diei ad singulas horas repetenda: *Laudetur SS.* SACRAMENTUM.

CAPVT XVI.

Breves Meditationes de Passione Domini.

Christus valedicit SS. Matri.

1.

COnsidera anima mea, quàm obediens fuerit Christus volũtati

tati Patris æterni, cui vt obediret, voluit etiam Matri suæ Sanctissimæ, quam adeò amabat, valedicere, ipsamq; relinquere ac affligere, properando ad crucem, & dolores, ac cruciatus acerbissimos. Tu verò quoties ad DEI inspirationes obsurdescis! quàm nimis es affixus rebus creatis, quæ te in amore DEI impediunt! Erubesce coram DEO, & nunc tandem dic vale omnibus salutis impedimẽtis, quamvis tibi charissimis, idq; amore Christi, & studio imitandi ipsum.

2. Considera, quo dolore, quibus lacrymis excepit hanc valedictionem Filij sui SS. Mater, quæ tantopere Christum, non vt hominem tantùm, sed etiam vt DEUM diligebat: ex altera parte, vide

de, quàm patiēter hoc triſte nuntium tulit; non conquerendo, nō ſigna vlla impatientiæ oſtendendo, ſed potiùs conformando ſe divinæ voluntati. Tu verò dum privaris aliquo ſolatio, dum tibi DEUS aliquam afflictionē immittit, quàm impatiens es! quàm DEI voluntati repugnas! Dole igitur & deſle tuas impatientias. Reſignate DEO ad omnes afflictiones. Compatere afflictæ SS. Matri, pete ab illa patientiam in aduerſis.

Chriſtus Orat in horto.

I

Conſidera, quâ reverentiâ Chriſtus orat Patrem, quâ attentione, quâ devotione. Orat proſtratus in terram, orat ſeparatus à diſcipulis, in loco remoto a bomni ſtrepitu, tempore noctis quieto.

eto. Et tamen fuit æqualis Patri, non fuit obnoxius distractionibus in orando. Tu verò quàm irreverenter, quàm distractè, quàm tepidè oras, loqueriſque cum Dei maieſtate, cùm ſis pulvis & cinis, ac vilis ranuncula. Erubeſce, dole, propone emendationem, pete à Chriſto donum orandi, & ejus orationem offer DEO, pro tuis in orando defectibus.

2. Conſidera alias virtutes orationis Chriſti. Fuit enim coniuncta cum filiali fiducia, cùm diceret: *Pater, ſi poſſibile eſt.* Fuit cum DEI voluntate conformis, cùm diceret: *Non mea, ſed tua voluntas fiat.* Fuit perſeverans, cùm tribus horis, ter eandem orationem repetierit. Diſce à Chriſto orante, qualis tua debeat eſſe orati-

o.

o. Vide, an talis soleat esse? Pete veniam defectuum in orando. Propone Christū in orando imitari, & ad hoc opem ab ipso implora.

Christus tristatur, & sanguinem sudat.

1.

VIde, & imaginare Christum pallentem, tristem, tædio afflictum, quales solent esse agonizantes, & considera quòd tristitia hæc fuerit tanta, ut sufficeret ad mortem, prout ipse Dominus dixit: *Tristis est anima mea vsque ad mortem*. Tum quære ex Christo: IESV voluptas cordium, quis te adeò afflixit? Respondebit ipse procul dubio, te fuisse causam tristitiæ, illa tua voluptate, illis tuis peccatis, quæ tunc Christus in horto

horto videbat, & quæ tantopere tunc horrebat, ac detestabatur. Quibus expensis, excita in te summum odium, ac detestationem peccati, præsertim illius, in quod sæpius laberis. Pete à Christo mœrente contritionem de peccatis. Statue aliquod solatium Christo mœrenti afferre. Commēda Christo agonizantes, tuamque agoniam, & illa tua tædia extrema, pavorem, ac tristitias coniunge Christi tædijs, pavori, ac tristitijs.

2 Vide Christum sanguinem sudantem, vide defluentes guttas sanguinis primò in vestem, deinde in terram. Hæc admiratus, quære causam hujus prodigiosi sudoris; quæ non est alia, nisi quòd Christus pro salute tua, tantum laboraverit vsq; ad sudorem sangui-

ſanguineum. Tu verò quàm parũ laboras pro ſalute tua! quid hactenus pro illa ardui ſuperaſti? Cui tentationi vſq; ad ſanguinem reſtitiſti? quid heroicum, generoſè feciſti? Confundere. Collige iſtas guttas ſanguinis tanquam gemmas pretioſas, & repone in corde tuo. Suppone terram cordis tui iſti pluviæ ſanguineæ, & pete á Chriſto, vt hoc rore pretioſo cor tuum aſpergat, reddatq; fertile ad producendos flores & fructus virtutum. Denique ſtatue vſq; ad ſudorem, vſq; ad ſanguinem, pro DEO, pro cælo, pro anima tua generoſè operari.

Chriſtus comprehenditur.

I

COnſidera ex una parte furorem ſatellitum, quo in Chriſtum

stum velut in agnum lupi irruerunt, eumq; funibus & catenis ligârunt ad instar prædonis. Ex altera parte vide manſuetudinem Christi, non repugnãtis, ſed ſpõtè offerentis manus ad vincula. O Samſon invictiſſime, quis te his compedibus ligavit? Nèmo alius ô anima nisi amor tui, aut potiùs peccata tua; ita enim per Prophetam dicit: *Funes peccatorum circũplexi ſunt me gratis.* Ergo tam duro eris corde, vt videns amore tui ligatum DEUM hominem, non permittas te ab eo ligari, non catenâ ferreâ, ſed aureâ amoris? Nõ vt amittas libertatem, & vitam, ſed vt majorem acquiras libertatem & vitam æternam. Inſtat tã diu ad portam cordis tui pulſans DEVS, vt te liget ſibi in victimã

ſibiq;

sibique adstringat. Dona te aliquando ipsi, qui se tibi ad tam dira tormenta donauit. O Domine liga cor meum amore tuo! liga memoriam, vt tui solius recordetur; oculos, ne videant vanitatem; liga manus, ne operentur iniquitatem; liga linguam, ne quod tibi displicet, loquatur; liga pedes, ne ambulent in via peccatorum; liga me totum vinculis charitatis, vt vivam totus tuus in æternum.

2. Christus tam crudeliter ligatus, ad terram à nefarijs satellitibus prosternitur, eorumq; pedibus conculcatur. Vide anima mea Dominum gloriæ, Regem maiestatis, cui curuatur omne genu, qui sedet super Cherubim, cuius cœlum sedes est, sub pedi-

bus

bus viliſſimorum hominum iacẽtem. O quantum ſe demiſit pro te tanta maieſtas! & tu pulvis & cinis, terræ vermiculus, tam ſtudiosè alta petis, omnibus cupis eminere, nulli vis ſubijci. Erubeſce & dede tuam ſuperbiam, diſce à Chriſto conculcato humilitatem, diſce alijs ſubijci. Offer DEO iſtam Chriſti humilitatem, pro tua ſuperbia, & pete hanc virtutem à Chriſto pro amore tui conculcato.

Chriſtus ad Annam alapâ caditur.

1.

CONſidera, quomodo Chriſtus ab Anna Pontifice interrogatus de ſua doctrina, cùm modeſtè reſpondiſſet: ſuam doctrinam eſſe publicam, ob hoc modeſtum reſponſum, ab uno miniſtrorum alapam

alapam accepit. Expende quàm fuerit hæc alapa Christo tantæ dignitatis Personæ, in tot spectantium præsentia non solùm graviter contumeliosa, sed etiam crudelis, cùm fuerit inflicta manu armata, ita vt Christus in terram prolapsus sit. Contemplare ergo faciem Christi lividam, vide signa illius sacrilegæ manûs, faciei Christi impressa, & obstupesce tantum scelus, Christoq; patienti compatere, sed simul vide tuam impietatem. O quoties & tu faciem Christi percussisti! non volendo audire eius vocem, quâ tibi ad cor loquitur, contemnendo ipsius vocationem ad statum meliorem, non æstimando Christi Consilia. Igitur cum dolore pectus tuum percute, & osculare

Cruci-

Crucifixi imaginem, petendo veniam, & emendationem proponendo.

2. Considera patientiam & mansuetudinem Christi; pro tam crudeli & ignominiosâ alapâ, nõ malum imprecatur, non signum vllum impatientiæ ostendit, non prorumpit in verba mordacia, sed mansvetissimè respondet: *Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo; si autem bene, quid me cædis?* Admirare hanc patientiam & mansvetudinem; simul te reflecte supra tuam impatientiam, dum vno verbo, vna levi confusione provocatus, tam facilè excãdescis, nihil nisi minas & vindictam spiras, in tot verba aspera, & maledicta prorumpis. Confũdere, disce à Christo mansvetudinem

nem & patientiam, eamque propone, ac pete à Christo mansvetissimo.

Christus apud Caipham.

1.

VIde Christum ligatum stare cum omni modestia ante Caipham; Considera quàm iniustè ipsa Innocētia & Virtus DEI in illo concilio accusatur; quomodo ille, qui est Sanctus Sanctorū, & author vitæ, pronuntiatur blasphemus, & reus mortis iudicatur. Hinc agnosce, quàm sint erronea iudicia humana, quæ Christum condemnârunt, ac proinde, quàm parvi sint æstimanda. Tu verò quàm studiosè ea quæris! quantùm affligeris, cùm iniustè accusaris aut condemnaris! Erubesce, & disce exemplo Christi pati

pati accusationes, calumnias, & iudicia hominum, atque ad hæc toleranda offerte, amore Christi iniustè accusati & condemnati, à DEO auxilium petendo.

2. Cõsidera alias iniurias, quas hac nocte passus est Christus in domo Caiphæ. Nam alligatus ad columnam fuit, expositus tanquã meta opprobriorum, furori satellitum, quorum aliqui velârunt faciem eius, alij pugnis & alapis eum cædebant, alij in faciem eius spuebant, alij capillos evellebãt. Admirare hoc spectaculum, & compatere ex corde Christo, tanta pro amore tui patienti, simul etiam dole, quòd tu quoque velare soleas oculos Christi, quando ita liberè peccas, ac si te peccantem DEUS non videret. Dole, quòd

quòd in faciem Christi spuas, dū in præsentia illius effutis verba inhonesta, sputis omnibus turpiora. Dole, quòd Christo alapam infligis, cùm alios confundis, & ex amore Domini tui abhinc seriò corrige corrigenda.

Christus apud Pilatum.

1.

Considera calumnias Christo impositas à Iudæis apud Pilatum tam enormes. Nam appellatus est malefactor, seditiosus, ambitiosus, læsæ maiestatis reus: & tamen fuit innocens, segregatus à peccatoribus, Sanctus Sanctorum. Ex altera parte considera silentium Christi, cùm nec per se, nec per alium voluerit refutare calumnias, licèt facilè potuerit, & licèt faventem sibi Iudicem

habuerit. Hinc verò reflexione ſupra te factâ, vide, an tu quoque in aliquo innocente Chriſtum non es calumniatus? an non infamaveris? & deteſtare hoc vitium, ac pete à DEO charitatem proximi. Deinde vide, quo ſilentio toleras calumnias, iniquas accuſationes, detractiones, & ad illas tolerādas te reſolve amore Chriſti, petendo patientiam.

2. Expende illa verba Chriſti, cùm interrogatus à Pilato: *Ergo Rex es tu?* Reſpondit: *Regnum meum non eſt de hoc mundo.* Quib⁹ verbis docet Chriſtus, nos, qui Chriſtum adoramus, non debere inhiare mundanis divitijs, honoribus, voluptatibus, quæ omnia tranſeunt ſicut fumus & vmbra, ſed potiùs ſtudere congregandis

meritis

meritis, & divitijs æternis, ſpectando in omnibus noſtris actionibus Regnum cœlorum & gloriam æternam, ad quam creati ſumus. Tu verò ô quantum affixus es mundo, eiuſque fallacijs! quàm rarò ad bona æterna & cæleſtia aſpiras! & tamen te Chriſti ſequacem eſſe dicis. Erubeſce mendacium iſtud, & pete à DEO gratiã, vt tibi vileſcant omnia trãſitoria, & chara ſint bona æterna.

Chriſtus apud Herodem.

1.

COnſidera, quomodo Chriſtus per plateas vrbis publicas, ſpectante populi multitudine, cinctus funibus & catenis, ab vno tribunali ad aliud, tanquàm Latro ducitur, aut potiùs trahitur; quomodo à ſatellitib⁹ nefarijs nũc

pugnis, nũc calcib⁹ tunditur, quo-
modo ab insolentissima plebe, cui
tot beneficia præstitit, illuditur,
luto & lapidibus impetitur, iam
latro, iam falsus Propheta, ac de-
ceptor hominum proclamatur.
Ex altera parte eleva mentem, &
considera in Christo illam ado-
randam Maiestatem, cui serviunt
Angeli, quæ rebus omnibus do-
minatur; illam potentiam, cui
nemo resistere potest; & hæc ob-
stupescens inclama: Pro me, pro
me vilissimo vermiculo, talia
DEUS patitur! pro me conculca-
tur! pro me DEUS ligatus, irrisus,
&c. Et hoc sæpius repete, donec
cor tuum accendatur; tunc enim
prorumpes in affectum compassi-
onis erga Christum talia patien-
tem, & in affectum doloris de tu-
is

is peccatis, quæ fuerunt causa Christo harum afflictionum. Deinde amore Christi facies propositum vitandi hoc vel illud peccatum, item vincendi hunc vel illũ respectum humanum, & repugnantiam in obsequio Divino.

2. Considera Christum, qui est Sapientia DEI infinita, ab Herode eiusq; aulicis contemptum, & pro stulto habitum, irrisum, atque veste alba indutum, vt ab omnibus pro fatuo haberetur; & ita per plateas reductum ad Pilatum. O quæ tunc probra, quas irrisiones audivit cum summa patientia, ab illa fæce hominum, innocentissimus Salvator! & tu ab omnibus vis honorari, laudari, adorari, cùm id nec ob sapientiã, nec ob patientiam merearis.

Confundere de hac tua ambitione, discè à Christo contemptus, irrisiones, ac probra, eius amore pati; hæc enim sunt insignia servorum Christi, quibus, ipse indutus fuit apud Herodem. Pete etiam à Christo vestem albam puritatis, quã ipse nobis hac irrisoria veste comparavit.

Christus redit ad Pilatum.

I

EXpende Christi ignominiosã cum latrone Barabba comparationem, atque Barabbæ præ Christo electionem: quod ô quãtum dolorem Christo attulit! cùm vidit se adeò contemptum ab illo populo, quem tot beneficijs cumulavit. Sed tu quoque an non præfers Barabbam Christo? quando magis adhæres suggestioni

oni dæmonis, quàm inspirationi Divinæ: quando pluris æstimas mundi voluptatem, divitias, honores, quàm Christi gratiam & vitam æternam: quando Christi vo luntatem postponis tuæ volũtati, rationem sensui, spiritum carni, æternitatem bonis temporalibus. Deplora ergo istam cœcitatem tuam, deprecare Christũ, & ex nunc illum eiusq; gratiam æstima super omnia, supra divitias, supra amicos, supra famam, supra voluptates, &c.

2. Considera vociferationem Iudæorum clamantium: Tolle, tolle, crucifige; hos plausus retulit summa Sapientia, summa Sanctitas, summa Beneficentia Christi, & tu tantoperè ambis laudem humanam, & plausus, adeò affli-

geris, cùm illis cares, quibus tamen vndique indignus es. Confundere & hinc disce contemnere laudem humanam, & gloriam à solo DEO quærere, apud quem solum vera est laus, & quidem æterna.

Christus flagellatur.

1.

EXpende Christi in conspectu tot hominum, probrosam nuditatem, ante flagellationem. Quanta ibi fuit Christi verecundia! de qua dicit ad Patrem in Psalmo: *Tu scis confusionem & reverentiam meam.* Quantùm verò te amavit! qui amore tui vestibus etiam spoliari voluit, vt te veste gratiæ, & virtutum, ac stolâ gloriæ indueret. Propter te eò devenit DEUS, qui cœlum stellis,

terram

terram floribus, aves plumis, Angelos gloriâ vestit, vt amore tui factus sit nudus. Tu iam vide, quid te par sit facere amore huius Domini. An non expedit? vt te spolies omnibus affectibus inordinatis, omnibus solatijs, omnibus commoditatibus, vt Christū Ducem tuum nudum, miles nudus sequaris.

2. Vide Christum ad columnā atrociter funibus ligari, non reluctantem, non resistentem, sed vltrò manus ligādas offerentem. Admirare hanc Christi obedientiam, eumque imitari stude, vt propter DEUM non satellitibus, sed superioribus tuis promptè obedias, & præsertim vt obedias DEO, dum tuam libertatem vult ligare, & te sibi adstringere nexu amoris.

2. Considera dirã Christi flagellationem. Dira fuit ex parte temporis, quia iuxta aliquos duravit vnâ horâ & mediâ. Dira ex parte flagellorum, quæ constabãt ex nervis, catenis ferreis, virgis spinosis. Dira ex numero plagarum, quarum numerantur 6666, à planta pedis vsque ad verticem Christi. Dira ex rabie carnificũ, qui partim pecunijs conducti à Iudæis, partim à dæmone incitati, crudelissimè sæviebãt in Christum, alij alijs succedendo. Denique dira fuit ex parte carnis & complexionis Christi delicatissimæ. Vide ergo in carne Christi sulcos, vide sanguinem defluentem in terram, vide totam carnẽ laceratam, vide ossa transparentia: & te ipsum huius lanienæ reum

um agnosce. Hæc enim patitur Christus propter tuam libidinē, propter tuas carnis delicias. De his igitur dole, Christo compatere, & firmiter propone fugam omnis voluptatis carnalis, & carnis mortificationem. Deniq; in sanguine Christi in hac flagellatione effuso, animam tuam contaminatam lava, dicendo cum Psalmista: Ampliùs lava me Domine ab iniquitate mea, & à peccato meo munda me. &c.

Christus spinis coronatur.

1.

EXpende amorem Christi erga te. Non satis ipsi fuit tam copiosum pro te sanguinem effudisse in flagellatione: vna adhuc pars corporis, nempe caput superfuit à vulnere libera: & hanc

etiam voluit pro te lacerari spinis. Vide ergo, qua rabie milites imponunt Christo coronam spineam, eamque capiti sacrosancto baculis crudelissimè infigunt. Vide spinas, quarum plures numerantur quàm mille, vsque ad cerebrum pertingentes iuxta Sanctum Bernardum. Vide sacrum cruorem copiosissimè primò in faciem, deinde in corpus ex facie defluentem. Tu verò Christiane, ah quàm Christo difformis es! qui caput tuum coronas cogitationibus lascivis, superbis, ambitiosis, quæ in has spinas conversæ, Christi caput laniârunt. Itane decet sub spinoso capite membrũ esse delicatum? Itane Regis ad exemplum tui componeris? Ah depone aliquando amore Christi

istas rosas evanidas ex capite tuo, & impone tibi coronam Christi spineam, quæ in auream in cælo convertatur.

2. Christo sic coronato ad ludibrium traditur in manus arundo, locò sceptri. Vide, quid mundus Christo offerat, & quid tibi etiam offerre possit. Nil nisi arundineum, nisi bona vacua, inania, fragilia. O quantùm hoc dono tibi illudit! Cur ergo potiùs non amas aureum Christi sceptrum, Regni cœlestis insigne? Cur tibi illudi permittis? Redi aliquando ad mentem, & solida præfer caducis, temporalia æternis.

3. Vide, quomodo Christo illudunt milites, vno genu flectunt ante ipsum, & manu caput feriūt ac vulnerant. Regem appellant,

sed regem dolorum faciunt. Regem adorant, sed arundine donatum. O quoties & tu ita Christo illudis! cùm eum adoras orando, sed contemnis malè operando; cùm ipsum vno genu adoras, altero diabolum; cùm ipsi offers illa arundinea & fragigilia proposita, illam arundineã omni spiritu vacuam pietatem. Erubesce hanc impietatem, & statue, Christum solida virtute adorare, hasque illusiones compensa, dicendo cum Psalte: *Tu es ipse Rex meus & DEUS meus. O Domine ego servus tuus & filius ancillæ tuæ.*

Christus damnatur ad crucem, eamque baiulat.

I

COnsidera pusillanimitatem Pila-

Pilati: Is enim agnovit innocentiam Christi, dicendo: *Ego nullam in eo causam mortis invenio:* & tamen propter respectus humanos, propter gratiam conservandam apud Cæsarem, propter vitanda odia Iudæorum, Christū iniustissimè damnavit ad crucē. O Respectus humani infelices! an vnum ad hoc impulistis, vt Christum, eiusque imitationem, vt vocationem respueret, vt virtutem desereret, vt damnaret Christi consilia & præcepta? Ego ipse an talis non sum? Nolo deinceps esse ô Domine, da mihi generosum animum omnes respectus humanos contemnendi, tibiq; magis adhærendi, & virtuti, quàm amicis, quàm mundo, quàm carni, omnibusque alijs me à te avocantibus.

2.

2. Vide Christum damnatum ad mortem, cruce onustum per vias publicas procedere, atq; mõtem Calvariæ conscendere, vide, quàm sæpe iam sanguine exhausto debilitatus, sub pondere crucis labitur, nec vllus adest, qui illum in cruce ferēda iuvare velit. A te igitur hoc solatium petit illis Evangelij verbis: *Qui vult venire post me, tollat crucem suam, & sequatur me.* Non vult, vt tantam, tamque gravem crucem feras, quantam ipse tulit, sed tantùm vult, vt feras crucem tuam, id est crucem parvam, crucem tuis viribus accommodatam, crucem tuis peccatis debitam. Cur ergo renuis? Cur te excusas? Cur humeros cruci Christi non submittis? Resolve te aliquando generosè, &

offer

offer Christo ad portandam cum illo crucem, & disce, non esse aliam ad cœlum viam, nisi hanc, quâ Christus ivit crucem ferens.

Christus crucifigitur.

1.

COnsidera, Christo ante Crucifixionem in monte Calvariæ, cùm iam vix spiraret præ debilitate, oblatum esse vinum felle mistum. Quanta ista crudelitas fuit! Quàm acerbum Christo tormentum! Quanta porrò Christi erga nos charitas! qui amore nostri, nullum sensum suum, etiã gustum, voluit esse à dolore immunem. Et tu an Christo vinum felle mistum non propinas? cùm illi offers illas orationes tepidas, illa bona opera tot imperfectionibus mista; cùm in potu temperanti-

rantiam debitam non obſervas. Dole de iſtis defectibus, atque hìc & nunc offer aliquem actum heroicum maximæ alicuius tuæ repugnantiæ victorem, quo guſtum Chriſti felle exaſperatum recrees.

2. Vide Chriſtum veſtibus ad carnem concreto ſanguine adhærentibus, non minùs ignominiosè, quàm crudeliter nudatum, ac planè excorticatum proſterni in trabē crucis. Vide, cum quāta charitate extendit manus & pedes, vt cruci affigantur. Vide, quo furore carnificum, membra ſacroſancta extendantur, & clavis perforentur. Vide, quomodo ſe Chriſtus offert in hoc altari pro peccatis tuis, in ſacrificium DEO Patri. Hinc verò diſce, amore Chriſti te ſpoliare commoditatibus in veſtitu

ſtitu, in lecto, & alijs, vt nudus, nudo Chriſto crucifixo te ad-ſtringas. Diſce crucifigere carnē tuam: manus, ne quid mali operentur; pedes, ne per viam iniquitatis ambulent; ac denique totum corpus tuum, vt dicere poſſis cum Apoſtolo: *Chriſti confixus ſum cruci.* Itaque ad hoc te Chriſto crucifixo promptè offer, dicendo: ô IESU pro me crucifixe, volo tecum crucifigi, vt tecum vivam in æternum.

2. Vide inauditum ſpectaculum, pendentem in cruce, medīū inter latrones, qui in throno gloriæ eſt medius inter Perſonas Divinas, nudum, lividum, vndique cruentatum. Vide rivos ſanguinis è manibus & pedibus, ac toto corpore in terram defluentes. Cō-

ſidera

sidera totum corpus, caput, oculos, faciem, manus, latus, & vide, an aliqua pars à planta pedis vsq; ad verticem vacet dolore. Vide, an aliquod solatium habeat à Patre, à Matre, ab amicis. Et hæc considerans, compatere ei toto cordis affectu, osculare omnia & singula vulnera ipsius, suppone cor tuum immundum & sterile sanguini ex vulneribus mananti. Offer hoc sacrificium cruentum Patri pro peccatis tuis. Pete à Christo, vt tanti cruciatus pro te non sint frustra suscepti.

Christus moritur.

1.

EXpende, quòd Christus moribundus Ioanni, propter eius castitatem eximiam, Beatam Virginem pro matre testamento

legavit

legavit illis verbis: *Ecce Mater tua.* Tu quoque accede ad crucē tanquam ad lectulum Patris tui morientis, & valedicendo ipsi cum lacrymis, pete ab eo supremam benedictionem. Pete etiā, vt aliquid tibi testamento relinquat. Et si amator castitatis es, audies ab ipso tibi tradi Beatam Virginem pro Matre tua, atq; de illa ad te dici: *Ecce Mater tua.* Vide ergo, vt affectu Ioannis illam deinceps ames, illique servias.

2. Expende suprema illa verba Christi morientis: *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* Meritò hoc dixit Christus, non enim habuit divitias, non honores, ipsum corpus iam per tot vulnera penè amiserat. Solus restabat spiritus, hunc ergo in manus

Patris

Patris æterni reponit, quia dign⁹ fuit complexu Patris, vtpote ſpiritus puriſſimus, ſanctiſſimus, Patri obedientiſſimus, eiuſque amātiſſimus. Tu verò in illo extremo mortis agone, poteriſnè meritò ſpiritum tuum in manus DEI reddere? Vide, qualis ſit tuus ſpirit⁹, vide, cui ſervias, an DEO, an mun, do, an carni? ab illo enim in fine vitæ præmium ſperare debebis, cui totâ vitâ ſervies.

3. Chriſtus inclinato capite tradit ſpiritum. Inclinat caput, in ſignum obedientiæ, ex qua moriebatur. Inclinat caput, vt tibi ſuum ſpiritum inſpiret. Inclinat caput, vt tibi det ſupremũ oſculum, benigniſſimus Pater filio prodigo. Et ſic tandem paulatim deficientibus viribus color

vultus

vultûs mutatur, oculi claudun-
tur, ac denique DEUS-homo mo-
ritur. Moritur Dominus tuus,
Pater tuus, Magister tuus, Pastor
tuus &c. &c. Et adhuc lacrymas
contines, petris sciſſis durius
cor meum? Eliquesce tandem a-
liquando in lacrymas, & defle
tua peccata, quæ fuerunt causa
mortis Filio DEI. Age gratias
pro tam copiosa redēptione tui,
& per mortem crudelissimam
Christi, pete felicem mortem tu-
am, vt in manibus Christi, in
præsentia DEI Matris mo-
riaris, cum Christo
in æternum
victurus.

§+§

Erem. Camald. MCLXX. CAPVT
mm. in Maj. on Polnica.

CAPVT XVII.

De modis colendi DEIparam Virginem, præsertim in Festis ipsius.

Centum Exercitia Pietatis proponit erga DEI *Matrem* Paradisus Hagiophili, *totidemque alia* Diarium Marianum. *Nos aliqua, quæ magis vsui esse possunt, afferemus.*

Exercitium I.

HAbere in promptu, & frequẽter per diem vsurpare aspirationes iaculatorias ad DEI Matrem, qualis potest esse hæc Sancti Francisci Xaverij: *Mater* DEI *memento mei, Domina opitulare.* Vel hæc B. Stanislai: *O Maria sis mihi propitia.* Vel hæc: *Mater* DEI, *monstra te esse Matrem.* Hanc aspiratio-

rationem consuetã Patri Gabrieli, varia in suis angustijs repetere oblito, adstitit B. Virgo, dixitque: *Es tu mei iam oblitus?* Talis etiam hæc est aspiratio: *Mater amabilis amo te.* Et: *Vivat Maria! O Maria quando te videbo!*

Exercitium II.

SIngulis diebus se deuouere B. Virgini in filium & mancipiũ, repetendo illam formulam Congregationi consuetam: *Sancta Maria Mater* DEI *&c.*

Ita Marinus frater B. Petri Damiani, supplex coram ara DEI Matris, cingulum suo collo pro fune iniecit, & se non solùm locò servi, sed etiam vt mancipium ei dedicavit; quod vt re ipsa profiteretur, illo ipso loco se ipsum locò mancipij diverberavit, &

locò tributi argenteum nummũ ad cornu altaris DEIPARÆ depoſuit. Alij deligunt & acceptant B. Virginem pro ſua ſponſa, exẽplo S. Edmundi Archiepiſcopi Cantuarienſis, qui adhuc Philoſophiæ ſtudens, votum virginitatis emiſit ante imaginem DEI Matris, eiuſque digito, pro arrha ſuæ fidei, annulum aureum inſeruit, cui inſculptum erat: *Ave Maria*. Similiter deſponſavit ſibi B. Virginem P. Brunus à ſancta Cruce S. I. cui DEIPARA ãnulum in digitum inſeruit.

Exercitium III.

HAbere conſvetas orationes ad B. Virginem; quas ipſi ſingulis diebus ceu vectigal conſtanter perſolvas. Pater Bernardinus Realinus Soc: IESU, recitabat quotidie

die Rosaria 12. Pater Balthasar Moralez, 20. Ioannes Della Feburе, 30. S. Ludovicus Galliarũ Rex, S. Carolus Boromæus, Sanctus Vincentius Ferrarienſis, recitabant quotidie maius B. Virginis Officium compoſitũ à Petro Damiano Cardinali, ãte ãnos 600. Alij cum Alphonſo Rodriquez quotidie recitant Officium de Immaculata Conceptione, quod B. Virgini plurimùm placere, multis exemplis comprobatum eſt. Alij recitant Canticum B. Virginis cum 5. Pſalmis, ex quorum literis initialibus componitur ſacroſanctum nomen MARIA, vti faciebat P. Ioannes à Campis S. I. Alij Litanias Lauretanas, quæ habent annexas Indulgentias 200. annorum, & iu-

vant pro felici morte impetranda.

Exercitium IV.

DEfendere honorem B. Virginis, & cultum ipsius promovere. Ita Angelicus adolescens Ioannes Berchmans Soc: IESU votum edidit, defendendi Immaculatam B. Virginis Conceptionem, nisi aliter Ecclesia definiret; quod votum suo sanguine subscripsit. Ita Carolus S. Brigittæ filius optabat æterna potiùs supplicia pati, quàm permittere, vt culpâ suâ quidquã gloriæ Marianæ decederet, ob quem affectum meruit in Iudicio Particulari à B. Virgine defendi, & dæmonũ faucibus eripi. Ita Reges ac Principes pro honore DEIPARÆ ingentes fecêre sumptus. Iacobus I. Aragoni-

ragoniæ Rex vltra duo millia sacrarum ædium, nomini Eius dedicavit. Pulcheria Imperatrix aram ipsi ex auro elaboratam consecravit gemmis vndique distinctam.

Ioannes I. Lusitaniæ Rex templum prope Ulyssiponam extruxit; vbi tantum argenti dono reliquit, quod quater centena nummûm aureorum millia excederet.

Exercitium V.

LAudes B. Virginis sive voce, sive scripto celebrare.

Ita S. Casimirus Poloniæ Princeps laudes ipsius cecinit. Ioannes Berchmans voto se obstrinxit, primum, quem editurus esset librum, fore Apologiam Immaculatæ Conceptionis. Pater Io-

sephus Anchieta Soc: IESU apud Barbaros obiens, 2806. distichа de B. Virgine, solâ memoriâ pro chartâ & calamo vsus, composuit. Alij Alphabetum Elogiorum B. Virginis conficiunt, & sæpiùs recolunt, vti fecit Pater Alvarus Arias S. I. Alij de ipsius Excellẽtijs ex condicto colloquũtur crebriùs; quod ipsum præscribit Lex I. Congregationis his verbis: *Sæpius inter se agentes, mutuò se ad eius amorem & cultum studeant impellere, & ardentem quãdam cupiditatem, Sanctissimi nominis eius extollendi.*

Exercitium VI.

LEgere, vel meditari de Excellẽtijs, Virtutibus, Beneficijs DEIPARÆ, præsertim diebus Sabbathi, & in festis ipsius. Ita Pater Franciscus Suarez nostrorũ Theologo-

ologorum Princeps, singulis festis B. Virginis in meditatione circa eius virtutes, duas horas insumebat. Hoc nimirum est, ex memoria propria & intellectu facere sacellum B. Virginis, imaginibus ipsius ornatissimum, vt nullæ aliæ prophanæ locum habeant.

Exercitium VII.

ANte actiones benedictionem à DEI Matre petere.

Ita B Stanislaus Kostka Romæ in Tyrocinio Societatis degens, manè & vesperè, se versus templum S. Mariæ Maioris obvertebat, & flexo vtroque genu, ab Ea precabatur benedictionem, oblato illi invicem suo corde.

Ita etiam S. Catharina Suetica, ad initium cuiuslibet actionis

præmittebat *Ave Maria*. Et Pater Gonsalvus Gomez Soc: Iesu priusquam loqueretur, nomine MARIÆ decies prolato, linguam suã consecrabat.

Exercitium VIII.

AMore Beatissimæ Virginis vincere tentationes, & heroica opera exercere. Ita quidam infamis lasciviæ consvetudine liberatus est, cùm se ex consilio S. Bernardi, primò per triduum amore SSS. Trinitatis, deinde per aliud triduum amore Beatissimæ Virginis à flagitio continuisset.

Ita plurimi amore DEIPARÆ, visum, gustum, linguam, mortificant, vimque sibi faciunt, vt rapiant Regnum DEI.

Exercitium IX.

VIrtutes B. Virginis imitari.

Hoc

Hoc genus colendi B. Virginem est præstantissimum, illiq; gratissimum, & præscribitur in prima lege Congregationis his verbis: *Vitæ morumque integritate, virtutum illius præstantissimarum exempla imitari conentur.* Nam vt ait S. Ambrosius lib. 2. *de Virg. Quicunque sibi Mariæ optat præmium, imitetur exemplum.*

Præcipua verò Cultorum DEIPARÆ cura esse debet, imitari ipsius Angelicam mentis & corporis puritatem, quâ virtute nihil est ipsi gratius, cùm eam ipsa fundaverit in mũdo, quæ prima Votum Virginitatis emisit. Ita Beatus Aloysius, ita Alexander Bertius adhuc novennes, voto se virginitatis obstrinxerunt.

Exercitium X.

VArias mortificationes assume-re in honorem DEI Matris, præsertim diebus Sabbathi, & in pervigilijs festorum ipsius.

Ita se tanquam servum inutilē flagellis cædebat quotidie Pater Franciscus Suarez Soc: IESU; bis Hieronymus de Mercado; ter, Pater Ioannes Sebastianus; quater Pater Sertorius Caputus; terquaterve Pater Augustinus Espinosa infligens sibi quot vicibus duo, imò & quinque ictuum millia; duodecies intra vnum diem & noctem Pater Gaspar Druzbicki. Alij in honorem eiusdem pretiosissimæ Parentis arcta instituunt ieiunia, quorum Franciscus Cardinalis Toletus, etiam in vltima ætate Quadragesimam Marianā celebra-

celebrabat ante eius Assumptionem. Alij cilicio se amore illius affligunt; è quorum numero Pater Ioannes Neronus quotidie per annos 40. Alij cum S. Francisco Xaverio in pervigilio eiusdem, somno se fraudant. Alij abiecta & humilia opera in honorem humilitatis Marianæ exercent, vti exercebat Pater Martinus Alberro septuagenarius, cui, sabbatho domûs sordes colligenti, B. Virgo blandè faciem mulcens dixit: *Martine scis sordes domûs colligere: Fili mi, valde mihi hoc placet.*

Exercitium XI.

HAbere in conclavi imaginem B. Virginis, eamque sæpè venerari. Ita Pater Ignatius Planc⁹ S. I. nunquam è cubiculo prodibat, nisi petita benedictione à

DEIPARA coram Eius imagine. Alij oculos in imaginem Eiusdē defigunt ad imitationem S. Alexij degentis sub porticu Edessēni templi. Alij eandem in obvijs ipsius imaginibus salutant, vicissimque ab ea salutantur cum Sancto Bernardo, & cum Patre Ioanne Castillo S. I. qui imaginem B. Virginis osculatus, osculum vicissim accepit ex imagine. Alij imaginem Eiusdem secum prope cor circumferunt cum S. Patre nostro Ignatio.

Exercitium XII.

NOmini Sacro Mariæ reverentiam exhibere. Ita Pater Frāciscus Binantius ex Ordine Minimorum, nomen IESU & Mariæ scriptorio cultello pectori insculpsit; sed hoc admirandum potiùs,

potiùs, quàm imitandum: satis est, digito id facere. Alij sæpe hoc nomen pronuntiant; qualis fuit illa Fœmina Iaponica circa annum 1621. quæ ad fidem conversa, Angelo custode excitante, per diem 140000. vicibus nomẽ IESU & Mariæ pronuntiabat, sicut olim, dæmone eam noctu excitante, pronuntiare nomen solebat Amidæ Iaponum Dei.

Alij nihil negant, quidquid nomine Mariæ petitur. Alij caput inclinant, aut genu flectunt, audito hoc nomine Sacro-sancto. Alij initium scribendi ab hoc nomine sumunt, vt ei laborem suum inscribant. Omissis brevitatis studio alijs Exercitijs Pietatis erga B. Virginem, subijciem' pios affectus erga Eandem.

Affectus erga B. Virginem.

Qui disponi possunt per Decades Coronæ.

1.

Adoratio. Eminentissima DEI Mater & Virgo, adoro Te cultu Hyperduliæ cum tota Ecclesia, tanquam Matrem DEI & Dominam mundi.

2. *Laus.* Glorioſissima DEI Mater, Te laudo, & glorifico, & post DEUM ab omnibus laudari, & glorificari, desidero.

3. *Gratulatio.* Gaudeo cum tota Ecclesia, & gratulor Tibi de omnibus donis naturæ, gratiæ, & gloriæ, super omnes Sanctos Tibi à DEO collatis.

4. *Gratiarum actio.* Beneficentissima Mater DEI, ago Tibi gratias

tias pro omnibus obsequijs & affectibus Christo Domino exhibitis, & pro omnibus beneficijs toti Ecclesiæ impetratis.

5. *Amor.* Pretiosissima Mater DEI, Te summè post DEUM æstimo & amo propter dignitatem Tuam.

6. *Oblatio sui.* Dignissima DEI Mater, agnosco Te & recipio in Matrem, & Dominam meam, meque Tibi in filium & mancipium perpetuum offero.

7. *Fiducia.* Potentissima DEI Mater, in Tua intercessione spem meam maximam post Christum, de bonis temporalibus & æternis repono.

8. *Petitio.* Benignissima Mater DEI, monstra Te mihi esse Matrem in vita & in morte mea.

Ultra hos affectus, in festis B. Virginis alij eliciendi sunt accommodati festo, quod celebratur. Itaque

In Festo Conceptionis & Nativitatis B. Virginis.

1.

SAlutabis cum SS. Angelis Reginam mundi prodeuntem in hunc mundum.

2. Profiteberis, te firmiter assentiri, quòd B. Virgo sit concepta sinè labe, quàm diu Ecclesia contrariũ non definiverit, quod vtique non speratur futurum.

3. Gratulaberis ipsi de Immaculata Conceptione, de confirmatione in gratia, de vsu perfecto rationis, alijsque gratijs, quibus in instanti suæ Conceptionis fuit supra omnes Sanctos à DEO cumulata.

4. Pro

4. Pro ijsdem favoribus erga B. Virginē gratias ages SSS. Trinitati, simul gratulando ipsi de illo gustu & complacentiâ, quam habuit de hoc singulari opere suo in eo instanti, quo illud creavit.

5. Adorabis in B. Virgine cōcepta & nata relucentem DEI Puritatem, Sanctitatem, Sapientiā, Misericordiam, &c.

6. Offeres tanquam subditus huic Reginæ supremæ in mundū ingredienti aliquod vectigal, V. G. aliquod firmum propositum.

7. Per Immaculatam eiusdem Conceptionem & confirmationem in gratia, *petes* puritatem, vtque DEUM graviter nunquam offendas.

Tessera huius diei erit: *Vivat Maria immaculatè concepta.*

In An-

In Annuntiatione.

ADorabis B. Virginem tanquã vivum tunc tabernaculum Filij DEI incarnati.

2. Gratulaberis ei de summa inter creaturas dignitate Maternitatis Filij DEI.

3. Cum tota Ecclesia ages gratias, quòd Filium DEI in vterum suum susceperit, quòd eidem sangvinem suum purissimum ad formandum corpus præbuerit, & pro omnib⁹ obsequijs & affectibus, quibus Verbum incarnatum in suo vtero prosecuta est novem mensium spatio.

4. In honorem istorum 9. mẽsium recitabis novies salutationẽ Angelicam, assumendò alium & alium Chorum Angelorum ad singulas salutationes, & ab eis petẽdo, vt pro te laudẽt Matrẽ DEI,

ac in ea Verbum incarnatum. Ita faciebat Angelicæ virtutis adolescens Ioānes Berchmans S: Iesu.

5. *Petes* per Maternitatem ipsius, vt tibi monstret, Se esse Matrem.

Deinde per diem frequēter dices: *Beata viscera Mariæ Virginis, quæ portaverunt æterni Patris filium. Beata Mater munere, cuius supernus artifex mundum pugillo continens, ventris sub arca clausus est.*

In Purificatione.

1.

GRatias ages B. Virgini, & simul gratulaberis, quòd prima Filium Dei in manibus suis SSS. Trinitati in sacrificiū hodie obtulerit, eiq́ue tantum gustum, & cōplacentiam dederit.

2. Egenti B. Virgini offeres pro

pro turture gemitus tuos pro peccatis, pro columba candorem, & simplicitatem.

3. *Petes* à B. Virgine, vt, sicut hodie præsentat DEO Filium suum, ita te etiam præsentare dignetur SSS. Trinitati. Deinde sicut deposuit Dominum IESUM in vlnis Simeonis, ita etiam eundem in corde tuo reponat, & custodiat.

In Planctu B. Virginis.

1.

COmpatieris omnibus doloribꝰ & afflictionibus B. Virginis.

2. Ages gratias pro affectibus & obsequijs, quæ Christo patienti & mortuo exhibuit.

3. Ad solatium ipsi dandum, divides ipsius dolorē tecum, subeundo voluntariè afflictiones & dolores

dolores sive animi, sive corporis.

4. *Petes* ab ipsa per dolores, quos in passione Filij sui sustinuit, vt tibi morienti assistat, sicut adstitit morienti in Cruce Filio suo.

In Assumptione.

I.

SUpplex valedices discedenti in Cœlum B. Virgini, & petes ab illa cum Apostolis maternam benedictionem.

2. Gratias ages ipsi, quòd vivendo in hoc mundo, tot exempla virtutum Ecclesiæ reliquerit.

3. Gratulaberis illi, quòd illius animam è corpore exeuntem Christus complexus fuerit, super Angelos exaltârit, & coronaverit. Gratulaberis item ipsi de gloria corporis, & de laureolis.

4. Re-

4. Recognoſces illam ſic coronatam Reginam cœli & terræ, & cum ſingulis ſeorſim Sanctorũ ordinibus illam adorabis.

5, *Petes* vt in cœlo ſit tua apud DEUM advocata in omnibus tuis indigentijs.

Teſſera huius diei: *Vivat Regina cœlorum. Vivat Domina Angelorum.*

CAPVT XVIII.

Praxis colendi Sanctos Patronos.

PRAXIS PRIMA.

Diem S. Patroni devotè tranſigere.

IMprimis præmiſſa lectione, vel meditatione vitæ Sancti Patroni, eliges aliquam virtutem ex vita ipſius

ta ipsius Sancto familiarem, in cuius virtutis actibus aliquoties te per diem exercebis in honorem eiusdem Sancti. Unde manè assignabis tibi occasionem, numerũ, & modum exercendi tales actus, & in examine à te exiges huius rationem. Deinde quamcunque actionem honestam facies, non aliter facies nisi affectu Sãcti Patroni similem actionem exercẽtis, & in vnione similium actionum ipsius. Itaque die S. Ignatij, orabis affectu Sancti Ignatij, cõmunicabis in vnione cõmunionum Sancti Ignatij, actum amoris DEI elicies affectu Sancti Ignatij, & sic de similibus.

Postremò sæpius de die invocabis Patronum per breves ad illum aspirationes, V. G. *SS. Patroni*

troni assumite me ad vos. Estote custodes cordis mei, nunc & in hora mortis meæ. Benedicti vos à Domino, qui fecit cœlum & terram.

PRAXIS SECVNDA.

Varios affectus elicere erga Sanctum Patronum per modum coronæ.

1.

SAncte Casimire, adoro te cultu duliæ tanquam amicum & filium DEI adoptivum.

2. Gaudeo de omnibus donis naturæ, gratiæ & gloriæ, quibus à DEO ornatus es, & præsertim de Angelica tua puritate.

3. Confundor & erubesco, quòd vitijs meis sim adeò tibi dissimilis, & præsertim tuæ puritati.

4. Ago tibi gratias pro omnibus

bus affectibus & obsequijs erga DEUM, & Mariam, & pro tutela, quam hactenus mihi indigno præstitisti.

5. Recipio te in Patronum & advocatum meum, ac me tibi trado in servum & clientem, in vita & in morte.

6. Per amorem IESU, & Mariæ, te rogo, sis protector meus in vita & in morte, & impetra mihi à DEO tuam puritatem.

PRAXIS TERTIA.

Affectus ad DEUM *circa Sanctos Patronos.*

1.

ADorabo Divinas perfectiones specialiter relucentes in Sanctis. V. G. puritatem in Angelis, sapientiam in Doctoribus, san-

ctitatem in Confessoribus, &c.

2. Gaudebo & gratulabor De de omni honore & amore, quem habet, & habebit v. g. à Beat Aloysio.

3. Desiderabo DEUM amare & laudare corde B. Aloysij, in ha vita, morte, & æternitate.

4. Gratias agam DEO pro do nis naturæ, gratiæ, & gloriæ, I Aloysio concessis.

5. Offeram DEO omnia B. A loysij obsequia, merita & affect sive huius vitæ, sive æternitatis.

6. Petam à DEO per intercessi onem B. Aloysij, virtutem, in qua ipse excelluit, v. g. castitatem.

§ 7 §

CAPVT

CAPVT XIX.

Modus sanctè moriendi.

HÆc est Conclusio, quæ ex hactenus præmissis sequi debet. Mors sancta. Specialiter autem, vt concludas vitam in bona forma, hæc dum vivis præmittenda sunt. 1. Nullum grave peccatum etiam ad breve tempus patiare in anima, sed quàm primùm illud per confessionem dele. Nec vnquam te ad somnum conferas non præmisso actu contritionis. Quis enim scit, an hac nocte non repetent à te animam tuam? Hæc verò, si in statu peccati mortalis è corpore discesserit, vbi erit?

2. Assuesce vivendo resistere tentationibus, & sæpe elicere actus

ctus fidei, spei, & charitatis, sic habitu contracto faciliùs e elicias in illa debilitate corpor ac doloribus morbi lethalis.

3. Nulli rei in hoc mundo n mis afficiare, sed potiùs ad Patr cœl estem sepius aspira. sic eni suaviter & sinè dolore anim morieris, quia, vt ait S. Gregori *Cum dolore amittitur, quidquid cu amore possidetur.* De anima sic i affectibus suis mortificata die Sapiens, quòd *ridebit in die novi simo.* Talis fuit Maria Oegniaci sis, quæ in geminando Allelui Alleluia, exspiravit. Tales il Angelici Adolescentes è Socie nostra, B. Aloysius Gonzaga & Ioannes Berchmans, qui nuntio mortis accepto, lætissimi decan târunt. *Te* DEUM *laudamus. La-*

tatus

tatus sum in his, quæ dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus.

4. Cùm prævìsa iacula minùs feriant, frequenter mortis recordare eiusque successum DEO sæpè cõmenda. Hoc autem fieri potest imprimis in Sacro, dum per sacræ Hostiæ fractionem repræsentatur mors Christi Domini, vbi petes ab ipso, ne te in tua morte permittat à se in æternum separari. Deinde in meridie, cum signum datur ad orandum: tunc enim, in vnione mortis Christi, quæ eo tempore contigit, in manus Domini spiritum tuum in suo egressu è corpore, commendabis. Postremò dum te ad lectum conferes, recordaberis sepulchri, in quo requies tua erit.

5. Beatissimæ Virgini, ac SS.

Patronis suplica sæpiùs, vt tibi in illo supremo conflictu, suppetias ferant. Sunt qui singulis diebus invocant *SS.* Patronos, singulis mensibus in Congregatione dari solitos, quorum nomina ad hunc finem habent conscripta ad instar Litaniarum. Alij pro singulis diei horis, cum Alphonso Rodriquez, distribuunt Patronos; quãlibet horam, ex quibus aliqua erit suprema, hoc sacro præsidio, tempestivè muniendo. Et hæc præparatio ad mortem *remota*.

Observanda, morte iam instante.

1.

INtellecto mortis periculo, quàm primum pete sacramenta pœnitentiæ, Eucharistiæ ac etiã, si tantum est periculum, Extremæ vnctionis, nec non applicationẽ Indul-

Indulgentiarum. Cum maiori enim fructu sumuntur Sacramẽta ab homine, rationis usu, & integris viribus adhuc pollente. Iuvat verò, cum Sacerdote pactum facere, vt te sensibus destitutum, in supremo articulo vitæ absolvat.

2. Si cui facienda est restitutio famæ, honoris, pecuniæ, fiat adhuc te vivente, si fieri potest: alioquin ut quam primùm post mortem tuam fiat, efficaciter provide.

3. Condona ex amore Christi mansvetissimi omnes iniurias & offensas, tuis inimicis, vt DEVS tibi peccata condonet.

4. Pete veniam publicè pro defectibus, à tuis superioribus, imò etiam æqualibus.

5. Si dispositio bonorum facienda est, fiat, vt monet S. Augustinus, dum sapiens es, dum tuus es. Deinde fiat in statu gratiæ, vt sic tuæ elemosynæ sint meritoriæ vitæ æternæ; vel si facta est in statu peccati mortalis, post confessionem ratificetur. Fiat verò ad DEI gloriam maiorem, & secundum ipsius voluntatem, ita vt etiam Christus in suis pauperibus instituatur heres à te, qui tibi suã transcripsit hereditatem in cœlo.

6. Si Superior es, monitum aliquod pium tuis subditis relinque, quod tunc cordi audientiũ altiùs infigi solet. Ita S. Ludovicus Rex Galliæ, moribundus filio suo dicebat, apud Surium: Fili mi, in eam rem ante omnia incumbe, ne vnquam peccatum morti-

mortiferum committas. S. Antonius Magnus apud eundem Surium, hæc verba suprema ad fratres dixit: ad IESUM suspirate, & hoc sanctissimum nomen vestris figite mentibus.

7, Curet sibi infirmus, prælegi Passionem Domini nostri, itẽ Historiam mortis B. Virginis, & aliquorum sanctorum, præsertim B. Aloysij & Ioānis Berchmans, vt exemplo pretiosæ in conspectu domini mortis, Sanctorum, discat mori. Plurimum autem ad hoc conducet liber, cui titulus *Pretiosæ morientium occupationes*, à Patre Ioanne Nadasi Soc: IESU editus.

8. Suadet ibidem hic author cap. 8. vt moribundus faciat has intentiones, pro sua morte: *Volo*

mori, quia amo DEUM, *& ideò volo illi ita ſtatuenti obedire. Volo mori, vt nunquam* DEUM *deinceps offendam. Volo mori, vt* DEUM *coram videam & perfectiùs amem, cum B. Virgine, & SS. Patronis, ad quos aſpiro. Volo mori vt imiter* IESUM *& Mariam morientes. Volo mori, vt mortem ſtipendium peccati accipiam, pœnasque dem pro peccatis meis. Volo mori, vt immoler* DEO, *cui me tot modis debeo. Volo mori, vt vivam in cœlo in æternum.*

9. Armetur æger in hoc ſupremo conflictu inſtrumentis pietatis, imagine crucifixi, ſacris Reliquijs, & imaginibus Sanctorũ, quas identidem adoret & oſculetur. Item cereo benedicto, quem manibus tenens, agat DEO gratias, quod ſe vocaverit in admirabile

bile lumen suum, dicatque: *Domine illumina tenebras meas. Illumina oculos meos, ne vnquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus, prævalui adversus eum.* Dum aquâ lustrali aspergitur, dicatur; *Exurgat* DEUS, *& dissipentur inimici eius, & fugiant qui oderunt à facie eius.* Ita Ioannes Berchmans moribundus, Crucifixū, Coronam & regulas, manu tenēs dicebat; *Hæc sunt arma mea*, & his armatus obijt Romæ 13. Augusti, 1621. ætatis suæ 22. cum magna opinione sanctitatis.

10. Faciat moribund⁹ has vel similes protestationes. *Protestor, quod morior verus Catholicus, in Fide, Spe, & charitate in* DEUM. *Protestor, quod volo mori mancipium* IESU *&* MARIÆ. *Protestor quod nunc*

& pro reliquo vitæ tempore nolo consentire vlli tentationi dæmonis. Confirmo fidem datam DEO *in Baptismo, & abrenuncio mundo, carni, Sathanæ, meque tibi coniungo Christe in tẽpore & æternitate. Protestor quod libenter accepto omnem diuinam dispositionem, tam circa animam meam, quam circa corpus, post mortem.*

11. Breviter eliciat actus virtutum, præsertim Fidei, Spei, Charitatis, Contritionis, Desiderij vidẽdi DEUM, iuxta dicta in *Corde Sancto*, vltra quæ, hæc iuvabũt.

Credo Domine, spero Domine, Amo Domine.

Credo & spero videre bona Domine in terra viventium.

DEUS *meus misericordia mea.*

In medio vmbræ mortis non timebo mala, quoniam tu mecum es.

Cupio

Cupio dissolvi & esse cum Christo. Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.

Educ de custodia animam meam, ad confitendum tibi, me expectant iusti, donec retribuas mihi. Ita dicebat moribundus S, Franciscus.

Quando veniam & apparebo ante faciem Domini?

Huc spectant, quæ sequuntur ex soliloquijs S. Augustini. *Ostende mihi consolator meus. Videam te. lumen oculorum meorum. Veni gaudium spiritus mei. Videam te lætitia cordis mei. Amplectar te, bonum, sine quo nihil bonum. Fruar te optimo, sine quo nihil optimum.* c. 1.

O vita cui omnia vivũt, vita, quæ es mea vita. per quã vivo, sine qua morior, vita vitalis, dulcis & amabilis, vbi quæso es? vbi te inveniam, vt

in me deficiam & in te subsistam.

Eia Domine, moriar, vt te videã, videam vt hic moriar.

Mori desidero, vt videam Christum. vivere renuo, vt vivam cum Christo. ibidem.

O lux sine qua tenebræ, illuminare huic cæco, qui in tenebris, & in vmbra mortis sedet, & dirige pedes eius in viam pacis, per quam ingrediar in domum. cap. 4.

O clavis David, aperi mihi ostium luminis tui, vt ingrediar & videam te. cap. 7.

Adiuva Domine creaturam tuã. Non pereat in malitia, quod operata est bonitas tua. cap. 11.

Scio Domine, & confiteor me indignum, vt intrem sub tectum tuum, sed fac propter honorem tuum, & ne confundas in te sperantem servum tuum. cap. 23.

O Fons

O Fons vitæ, vena aquarum vivẽtium, quàndo veniam ad aquas dulcedinis tuæ de terra deserta, in via, & inaquosa. cap. 30.

O Dies præclara & pulchra nescies vesperum, non habens occasum, in qua audiam: Intra in gaudium Domini tui, vbi erit omne bonum, & non erit aliquod malum, vbi erit, quidquid voles, & non erit quidquid noles.

Veni Domine & noli tardare, veni Domine IESU, *& visita me in pace. Veni & educ vinctum è carcere, &c.* Vide plura cap. 35. & 36.

Ultimo colloquatur itidem moribundus, cum IESU & MARIA, per breves orationes iaculatorias.

IESU MARIA *amores mei, patiar, moriar amore vestri. O* IESU, *esto mi-qi* IESUS *& Salvator.* IESU *agoni-*

zans,

zans, morti tuæ mortem meam vnio. IESU *pro me mortue, mors tua sit vita mea. O bone* IESU *exaudi me, intra vulnera tua absconde me, & ne permittas me separari à te. Domine* IESU *suscipe spiritum meum. Tu es Christus Filius* DEI *vivi, Dominus meus &* DEUS *meus.*

MARIA *Mater gratiæ, Mater misericordiæ.*

Monstra te esse Matrem.

Eia advocata nostra illos tuos misericordes oculos, ad nos converte, & IESUM *benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.*

MATER DEI MEMENTO MEI.
O MARIA SIS MIHI PROPITIA.

CAPVT

CAPVT XX.

Exemplis quorũdam Il. lustrium sodalium, traditur ars, sanctè vivendi & moriendi.

Quia semper Exemplo melius docetur, iuvabit postremò Sodalibus Marianis in hac Palestra nobiles Athletas proponere, qui in variis B. Virginis Congregationibus pietate floruerunt. Horum Princeps est.

B. ALOYSIUS GONZAGA.

IS, Patre imperij Principe & Castilionis Marchione natus, septimum ætatis annum, suæ ad DEUM conversiõnis tempus appellabat, eâ constantiâ tunc iam feliciter inchoatæ, vt deinceps, (provt quatuor fide digni eius Confessarij affirmarunt,) nunquã se à DEO per mortale peccatum averterit

verterit. Novennis adhuc, Florentiæ ante imaginem Virginis ab Angelo salutatæ, perpetuò Virginitatis voto se obstrinxit, tam perfectè semper observato, vt illud testari potuerit Sacra Romana Rota: *Aloysius nunquam stimulum carnis passus est, nec cogitationem vllam impuram in mente habuit.*

Temperantia planè fuit admirabilis. Nam præter alia extraordinaria ieiunia, singulis hebdomadis, feriâ sextâ & sabbatho, ac etiam sæpè feriâ quartâ solo pane contentus vivebat. Ter imprimis per hebdomadam: ac deinde in vltimis in sæculo annis, die quolibet semel: postremò ter de die, seu flagellis, seu loris, seu ferreâ catenulâ, se ipsum cædendo cruen-

cruentabat. Sæpè asserem sibi dormienti supponebat. Sæpè locò cilicij acutis calcaribus tenerũ corpus stringebat.

De studio orandi quid dicam? Mane quolibet ultra prolixas vocales orationes, rerum sacrarum meditationi, vnam horam dabat; vesperi autem quandoque duas. Nec his contentus, nocte mediâ alijs quiescentibus, è lecto surgebat, & solo indusio etiam inter hyemis rigores tectus, ac præ frigore tremens, per aliquod horas, genibus flexis meditationi vacabat: vt quandoque præ corporis debilitate, in terram prolapsus, iacensque orationem finiret. Ab hac porrò consvetudine orandi, non destitit Aloysius, etiam in Aula Regis Hispaniarum bien-

nio

nio degens: vbi in abditos recessus fugiendo, quinque horas cœlestium rerum contemplationi impendebat. Modum ac frequẽtiam sacræ communionis à S. Carolo Borromæo edoctus, eâ teneritudine animi, diebus festis vsurpabat, vt in lacrymas vberrimas sæpè solveretur, à quibus etiam, diebus profestis, sacrum audiens, post elevatam Sacram Hostiam, sibi temperare non poterat. Hâc verò pietate insignem illum promeruit DEI Matris favorem, cum de statu vitæ deliberans, die Assumptionis DEIPARÆ, sacra peracta ad hanc intentionem Communione, illam Madriti, à pretiosissima Parente audivit vocem: *Ingredere Societatem filij mei.* Quam vt ingrederetur, incredibile dictu

ctu est, quantas Patris iras, quot obstacula toto triennio fortissimè superavit. Qualem verò in Societate virum egerit, quam pretiosa morte brevi coronatam, non est propositi mei referre, qui Aloysium nondum Religiosum, sed adolescentem adhuc in tenera ætate, in aulis Regum, inter Principum delicias, Sodalibus propono. *Ex Virgilio Cepario.*

B. STANISLAUS KOSTKA, Polonus.

PLanè materno adhuc ex vtero in Societatem IESU vocatus esse videtur, dum splendentibus nominis IESU radijs in vtero circumfusus, antequam in lucē prodisset, Matri suæ apparuit, teste *Guagnino.* Illibatum Virginitatis florem & innocentiam, nulla gravi

gravi labe contaminatam, secum ad Religionem, ac inde brevi ad cœlum tulit, prout eiusdem in spiritu Magistri, Ruizius & Iuli⁹ Fatius affirmarunt. Hanc eius innocentiam honoravit cœlum, cùm bis Angelos misit, qui Stanislaum, Pane Angelorum reficerent. Honorarunt etiam elemẽta, cum ignis aliquando cervicalia Staniſlai decumbentis capiti subiecta aggressus, caput tamen non attigit. Solus exhorruit infernus, atque ille Erebi canis, qui ægrotantem Stanislaum ter frustra insilijt, ter ab eodem crucis signo fugatus.

Angelica eius puritas, nec verbum audire potuit honestati adversum. Itaq; ad Paternam mẽsã si quid liberius ab aliquo hospitũ

propo-

proponeretur, illicò versis in cœlum oculis Staniſlaus, veluti exanimis, ſub menſam delabi, à fratre ſuo Paulo non ſemel obſervatus eſt. Modeſtia, & omnium affectuũ moderatio ſingularis in eo fuit, vt nihil in eo puerile, ſignũ iracundiæ nullũ compertum ſit.

Amor Orationis quãtus? quam non interdiu tantùm in abditis ædium receſſibus, ſed noctu etiam in alto rerum omnium ſilentio, poſitis humi genjbus, aut prono ſtratus corpore, prolixam faciebat. Menſæ quin aſſidens, ſæpè cibi penè immemor, rerum Diuinarum guſtu mentem paſcebat. Quotidie binis, terniſvé ſacris; feſto autem die, pluribus intererat, & quidem nixus genibus, corpore immotus, oculis decorè demiſſis,

missis, manibus ante pectus compositis, non rarò etiam à sensib⁹ abstractus. Diviniſſimum Sacramentum quotidiè ante initium, & post finem scholarum inviſebat, idemque sumebat Viennæ studens, quâ vis hebdomadâ, pridiè cœnâ abstinendo.

In DEI Matrem quanta fuit pietas Staniſlai! eam Matrem suam appellabat: ab ea benedictionem conversus ad templum, quidquid agendum erat, postulabat: Eius encomia inter scholasticas exercitationes sibi tractanda assumebat, omnesque scriptionis suæ paginas illa oratione implebat: *O Maria sis mihi propitia;* & novos semper & magnificos inveniebat titulos; eius Rosarium aut pios libellos, extra tempus studendi, perpe-

perpetuò versabat manibus, demum in longo illo ac molesto itinere, sicubi imaginem Deiparæ conspexisset, nusquam reliquit insalutatam. Itaque ipso die Virginis Assumptæ, cùm paucis antè diebus, per suum Patronum Laurentium, literas ad eam scripsisset, quibus postulabat, vt sibi spectatorem triumphi ipsius in cœlo adesse liceret, mille osculis imagini Deiparæ impressis, Rosariũ manu tenens, in honorem, vt dicebat, suæ Matris, Eandemq; tunc (vt aliqui putârunt) præsentem intuitus, ad eius complexum feliciter abijt Romæ in domo Probationis Soc: IESU, 1568. ætatis suæ 18. decem mensibus in Societate transactis, quam tam ardenter expetijt, ac etiam per tot via-

rum ſpatia Viennâ vſque Dilingam, hinc deinde Romam quæſivit; à qua denique paternis literis, minarum, probrorumque plenis, avocari non potuit. Vt proinde immane mendacium ſit, à quibusdam malevolis in hoc Regno contumeliosè confictum, Beatũ Staniſlaum extra Societatem dimiſſum, in aliquo Xenodochio Romæ obijſſe, cùm tamen de hoc Romæ nulla ſuſpicio fuerit, vt ipſe ibi exploratum habui: & nuper Clemens X. in Bulla, quâ huic Beato Sacrum conceſſit, Pontificio Oraculo teſtetur, eum eſſe Societatis IESU, ac proinde è Societate non dimiſſum.

ALEXANDER BERTIUS

Italus, Sodalis Collegij Florentini.

ADhuc quinquennis, Chriſti patien-

tientis cruciatus sæpè meditari, ac de illis suaves habere sermones consueverat. A septimo ætatis suæ anno, cœpit gestare cilicium quoddam ex funiculis elaboratum, quod, quia asperum ei minùs videbatur, petijt à Confessario, & obtinuit catenulam, quâ infantiles adhuc stringebat artus. Vix novennis, non in alienam iuravit perniciem, sed maior Annibale Alexander, in suæ vtilitatem animæ, maturum ineundæ Religionis fecit propositum, eiusdemque ab ijs, quibus intererat dilatam executionem multis lacrymis deflevit. Decimum agebat annum, quo miris rerum Divinarum delicijs affluere cœpit. Aliquando enim inter duos Angelos consistere sibi videbatur,

quibus à DEIPARA, suæ integritatis servandæ cura demandabatur. Quandoq; ipsa pretiosissima Parens eidem studenti assistere visa est, librorumque pagellas evolvere; semel etiam ægrotanti adstare prope lectum, & floſculos ad temperãdos febris ardores admovere. Die eiusdem Virginis Purificatæ, cùm primùm Sacro-Sanctæ Eucharistiæ pabulo reficeretur, videbatur sibi habere cor in duas partes divisum, ac IESUM in medio ipsius collocatum, quẽ exinde ea devotione in Sacramẽto latentem prosecutus est, vt à maiori altari, penè avelli nunquam potuerit, vulgò Ephebus SS. Sacramenti appellatus.

Nihil illi gratius vnquam fuit, quàm de MARIA loqui, audire, cogitare.

gitare. Domum ex Oratorio redux, congregatis in aula famulis ac domesticis, primò ipsis libellū aliquem pium prælegebat; mox de rebus Divinis differebat, cum eo affectu, vt audientibus lacrymas moveret, eosdemq; ibidem ad corporis flagellationem suo exemplo duceret. Morbo supremo correptus, frequenter de Christi Passione aut legere, aut differentes audire gestiebat: & si quid amaræ medicinæ sumendū fuit, in illas prorumpebat voces, *O bone* IESU, *quanto acerbior fuit calix tuus!* Interim cœlestibus non carebat delicijs animus. Die quodam, cùm ex pia lectione, quasi in somnum se vultu hilari composuisset, à matre quæsitus, quid ageret? Delicias, inquit, animæ

meæ IESUM & MARIAM, inter innumera Beatorum agmina loco celsissimo intuitus sum. Die altero repentè ex contemplatione quadam experrectus: An non, inquit, coràm intuemini Mariam DEI Matrem Dominam meam, meumque custodem Angelum, & Mariam Magdalenam de Pazzis? (erat huic Beatæ adhuc viuēs gratus admodum Alexander, & ab eâdem Angelus terrestris appellatus) tum ad hos conversus hospites, multa cum illis loqui visus est. Cùm verò in illo temporis puncto, dæmon se illi formâ horrendâ spectādum obiecisset: Quid quæris, inquit, bestia? facesse, testimonium conscientiæ meæ, DEO favente, bonum est. Demùm præ nimia deliciarum cœle-

cœlestium affluentia, quasi moræ impatiens, fractis iam viribus, è lecto se proripiendo, atque ingeminando: In cœlum! in cœlum! ac fixis in cœlum oculis, sæpè IESU ac MARIÆ nomina Sacro-sancta invocans, ex hac vitâ decessit Florentiæ, virtute florentissimus, in Aprili, Anno Christi 1608. ætatis suæ 15. Hæc tum ex libro Italico Bononiæ impresso, cui titulus: *Corona duodecim florum*, cùm ex P. Lechnero lib. 1. c. 10.

ANTONIUS VBALDINI,
Comes Montis vicini Italus,
Sodalis Seminarij Romani.

PLanè adhuc puer, præter coronæ, ac Psalmorum pœnitentialiũ, aliarumque orationum vocalium pensum quotidianum, diebus profestis meditationem per

semihoræ spatium, festis verò diebus, per horam integram protrahebat, eo sensu pietatis, vt totus accendi, ac in lacrymas solvi videretur, præsertim cùm Christi Salvatoris cruciatus recoleret. Quoties sacræ mensæ accumbebat, (id quod post annum ætatis duodecimum, octavo quoq; die facere solebat) lacrymas non poterat continere, vltrò ex oculis iam assuetis erumpentes. Ad eam verò ita se præparabat, vt vnam horam meditationi, alijs adhuc dormientibus, aliam in Oratorio pijs impenderet exercitijs, nec nisi post longam gratiarum actionem, inde recederet, & quidem ad sacram lectionem in suo conclavi continuandam. Præcipuè suum affectum DEIPARÆ colendæ

dæ consecraverat. Ergo ad eius amorem Sodales inflammare, laudes ipsius celebrare, vigilias omnes festorum, ac dies Sabbathi, in pane & aqua, ab anno ætatis suæ octavo ieiunare, diebus singulis, eiusdem Virginis officium recitare, familiare Antonio fuit. Post DEIPARAM singulari per orationes quotidianas cultu venerabatur Sanctum Ignatium, Sanctum Franciscum Xaverium, & Beatum Aloysium, quorum festo imminente die, in nudo affere & quidem duabus duntaxat per noctem horis, somnum capiebat, reliquum noctis partim flagellationi, partim lectioni sacræ, partim Orationi, diem verò penè integrum in Sacello D. Tutelaris, orationi impendens. Cor-

poris mortificatio planè admirabilis in eo fuit. Adhuc in domo paterna puer, diebus communionis, ac DEIPARÆ pervigilijs, nihil præter panem sumebat: In Seminario autem manens, singulis ferijs sextis vix aliquid obsonij. Ter in hebdomada supra nudos asseres dormiebat, aliàs ligno capiti, aut libro aliquo prægrandi supposito. Præter cilicia frequētia, & ferreas puncturas, alternis diebus corpus suum catenulâ, vel intertextis, inter funiculos, ferri fragmentis dirè lacerabat, quæ laniena plerumque vno horæ quadrante, quandoque mediâ horâ, aliquando etiam horâ integrâ durabat. In morbo supremo decūbens, nulla penitùs sociorum colloquia, quæ de rebus pijs non essent

sent, admittere voluit. Vbi verò nuntium de morte imminente accepisset, nihil sibi dolori esse dixit, nisi quòd sinè sanguinis effusione, extra Iaponicos carceres & flammas moreretur. Tum à suo Confessario instanter petijt, vt saltem sibi liceret, novitium Societatis IESV mori. Ergo ita annuente Præposito eiusdem Societatis Generali Mutio Vitellesco, veste Religiosa indutus, & votis Societatis simplicibus obstrictus DEO, vestem illam osculatus, dicebat: Benedicimus DEVM cœli, & terræ, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Postremò inter continua IESV Crucifixi oscula & amplexus, inter crebram Matris gratiæ invocationem, sanctè obijt, 11. Iulij An-

no 1629. ætatis suæ decimo septimo. Ex libello cui titulus: *Corona duodecim Florum*.

STANISLAUS ZBOROWSKI, Polonus.

Sodalis Collegij Ingolstadiensis.

DE hoc Adolescente non minùs natalium splendoribus in Polonia illustrissimo, quàm virtutibus Ingolstadij, vbi studijs operam dabat, eximio, ita scribit Pater Gaspar Lechnerus in *Sodali Parthenio*, lib. 1. cap. 9. Modestia morum, animique submissione eâ vixit, vt eum omnes in oculis atque animis ferrent. Amabat familiaritatem inire cum ijs, quos fortuna inferior à reliquorum consuetudine reijciebat. Veste obsoletiore libenter vtebatur, & à Confessario sæpè adigi debebat, vt

vt pretiosiores vestes pro familiæ honore tuendo, subinde iuduere-ret. Orandi studio, & conscientiæ puritati impensè studebat, vt singulis hebdomadis culpas certò expiaret. Vnde factum, vt pridiè quàm è vita discederet, monitus, vt si quid animum solicitum haberet, foras proderet, vix levẽ culpam repererit. Corporis edomandi multùm studiosus fuit, vt ferè nihil in eo genere ab aliquo gereretur, cui non se socium præberet, ac multo iam tempore, singulis Sabbathis à cœna abstineret. Denique cùm & genus, & opes, & præclara indoles, in maximam spem eum ducerent; ille magnanimo iuvene dignissimum facin⁹ aggressus est, cœpitque supra humana ire. Iamque in eo erat, vt

abdicatis ijs, quæ nos imbelles animæ miramur, DEO se penitus in Religione manciparet, cùm à DEO Optimo ad stipendia potiùs accipienda, quàm promerenda evocatus, relicto magno sui desiderio, variolis suffocatus, è vita abijt Ingolstadij Anno mortalis DEI-Hominis 1619.

STANISLAUS BRVDZINSKI, Polonus.

Sodalis Col: Calissien: & Posnanien.

ILlustri ac pervetusta in Regno Poloniæ, Paterna quidem Brudziniorum, Materna verò Russociorum, vtrâque Senatoria ortus ex Familia Stanislaus, Anno salutis nostræ 1601. tenerioris cursum ætatis, non domi tantùm, sed in Aula etiam Regia exegit: vbi Familiares nonnisi probatissimos

simos admittens, pravaque exempla devitans, innocentiam vitæ, morumque integritatem retinuit. Studiorum causa Posnaniam, ac deinde Calissium missus, tam in ludo literario, quàm in cœtu Mariano, omnibus suis commilitonibus fuit exemplar modestiæ, speculum probitatis, dux & antesignanus diligentiæ. Verrere solitus Oratorium Marianum, dixisse aliquando, fertur, Se id non modò libenter facere, sed etiam non aliud munus perpetuum in Sodalitate ambire, quàm ejiciendi sordes è loco Oratorij. Elucebat in eo vltra ætatem singularis morum maturitas, & animi semper in qualicunq; offensa placidissimi mansuetudo, quâ & aliorũ impetus retardabat, & omnibus summè

summè amabilis erat. Quinto ante morbum supremum die, in pervigilio SS. omnium, præmisso priùs diligenti examine, conscientiam generali totius vitæ confessione expiavit, ita puram ac innocentem, vt post eius obitum testatus sit sacri fori Iudex, se nullam in Stanislao noxam mortalem reperisse. Morbo deinde brevi pòst correptus, inter atroces calculi, aliosque plures cruciatus, ita quietus vultu ac mẽte decubuit, nullum vt ei impatiens animi indicium, nulla vox eruperit, nisi illa, quâ à suo pædagogo frequenter vrgebat, vt pro se eleemosynam pauperibus erogaret. Crescente in dies absq; spe sanitatis morbo, trina confessione innoxiam adornãs potiùs, quã

cmun-

emundans animam, hospitem ad se in viatici specie DEUM-Hominem tanto ardore ac reverentiâ suscepit, vt vix etiam spirans, demissis tamen in terram genibus, absque vllo fulcro per horæ ferme dimidium, eum sit præstolatus, ac præsentem continuatis per horam integram veneratus obsequijs. Tum ad Matrem eius Virginem conversus, consuetâ Sodalitati formâ, se ipsum eidem in servum perpetuum, etiam in supremo vitæ suæ termino devovit. Et sanè expertus est singularem Matris Misericordiæ opem in periculoso illo agone bonus filius, cùm proximæ morti sæpius similis respondenti ingeminaret: *Quì ego ista merui, Virgo Beatissima? Non ego his dignus sum Virgo Beatissi-*

Beatissima. Ora pro me pijssima Mater. Pridie mortis à quodam quæsitus, quidnam cogitaret? conversis ad Christi Crucifixi imaginem oculis, respondit: DEUM meum cogito. DEUM meum cogito. Tum iterum interrogatus, an mortem, DEO ita volente, libenter obiret? placidissimè dixit: Libenter mortem de manu DEI accipio. Erga sui quoque nominis Tutelarem Beatum Stanislaum Kostkam religiosus, sæpe imaginem eius osculatus dicebat: *B. Stanislae, tuum Stanislaum non desere!* Atque ita post vnius mensis infirmitatē, sacro perunctus oleo, applicatâ etiam à Sacerdote sibi præsente, plenariâ Indulgentiâ, & SS. nomine IESU invocato, defixis in obiectam sibi

bi

bi sacram imaginem oculis, nobile Polonarum Sodalitatum sidus, corpore & spiritu in terris ardere, & lucere desijt, Anno ætatis suæ 14. *Ita testantur Annales Sodalitatis Calissiensis.*

Plures Athletas, illustria vel huius cœtûs vestri Posnanienſis, sub Titulo sinè labe Conceptæ Virginis Matris, decora, in Palæstram hanc deducerem, Sodales Mariani. Ex vestro enim Albo ab anno 1602. prodiêre ad purpuram tres Romani Imperij Principes, ad Antistitum in Regno nostro Infulas 19, ad Palatinorum laticlavia 40, totidemque ad subsellia Castellanorum, ad Abbatiale pedum 8. ad Cathedralium Ecclesiarum Canonicatus 30. ad diversas Religiosorum familias ducenti

ducenti propè, præter alios, quorum ſtatum ac dignitates iniuria temporum in Album non retulit. Verùm coronidis inſtar ſit coronatus in Iaponia Victor

ALBERTUS MECINSKI,
Sodalis Lublinenſis & Poſnanienſis.

INgens enim verò in Palæſtra hac veſtra virtutis nomen, cui⁹ Albo inſcribi poſtulavit Anno 1614. dum exterum luſtraturus ſolum, ac ſolem, ex Polonia abiret. De quo hæc ſtrictim. Illuſtriſſimis Roſinis oriundus ille, primâ ſtatim ætate virtutib⁹ vernare cœpit in Sodalitate Lublinenſi, ac præſertim amore in magnam DEI Matrem, quam vnicũ ſuarum neceſſitatum Aſylum appellabat. Vltra conſveta Sodalibus opera, ſolenne illi erat, ſimulat

lat à somni quiete, lectoque tacitè relicto, horas rerum cœlestiũ meditationi tribuere, ac moderatorum vigilantiam sanctè fallere. Hinc vultum eiusdem perpetuus virtutis comes colorabat verecũdia, totum verò corpus modesta compositio. Inter sermones promebat sæpè æstus illos votorum, quos altero nonnisi in orbe limphis restinguendos, accẽderant illustres Martyrum Iaponensium triumphi, in cœtu sodalitatis celebrati. Deliberabat iam de proposito vitæ, cùm subitò mendiculi in platea vocem accipit, illud Davidicum occinentis: *Nolite confidere in Principibus, in filiis hominum, in qvibus non est salus.* Quo velut œstro percitus, Societati IESU nomen dare, in animum indu-

xit

xit; sed enim mentem hanc varia eripiebant illi lenocinia mundi, furores Orci, per ædes, quas inhabitabat, toties obstrepentes, imò & matris, quæ alapâ impressâ, cõstantiam adolescentis expugnare volebat, ad primum de pio vitæ proposito nuntium. Verùm omnia hæc, loricatus seipsõ, ille virili superavit animo. Ergo Romam tandem à morte parẽtis advolat ad Tyrocinium Societatis IESU, vbi laxatis pietatis in cœlorum Reginam habenis, inter paucos eximius apparuit. Novis ijsque perauguſtis exornare eam titulis, iconem illius ad ædes D. MARIÆ Maioris, eminùs de genu venerari, Festa Mariana, octiduana corporis afflictatione prævenire, ac subsequi, in emaceratos frequenti-

frequentib⁹ ieiunijs artus sævire, omnibus virtutibus excolere capaciſſimam omnium mentem, primæ tum Mecmij erant curæ. Ergo tanto virtutum pabulo auctæ veteres Iaponici martyrij flāmæ, in apertum erupêre incendium. Impetrata magno votorum ābitu à Præpoſito Societatis Generali, Iaponica Miſſio, enavigata longiſſima maria, tolerati apud Hollandos duriſſimi carceres, immenſi labores viarum exātlati, tandem adita votorum apex Iaponia, ipſumque Nangazachium terminalis limes vitæ ac laborum. Centies ibi, & ampliùs, magna vndæ cōpia, in os ſupinatum, atq; viſcera, Heroi Europæo ingeſta, iterumque admotis tabulis medullitùs expreſſa. Septē deinde

deinde diebus, omnibus vitæ præsidijs destitutum, imò omnibus enectũ laponicæ crudelitatis pœnis, furca ac fovea aquis putridis stagnans, præfocabat, donectandẽ victorem spiritũ exprimeret, expromeretq; cœlo. Sic Mecinius è vitæ naufragio, æternitatis fortunatas insulas attigit, cœlumq; in vndis relucens per suam imaginem, re ipsa beatus comprehensor obtinuit, magnus Heros Palæstræ Marianæ.

Ad Maiorem Dei Gloriam.

B. V. M. H.